

JAAERVERSLAG 2021

KNGF Geleidehonden

20 mei 2022

Stichting Koninklijk Nederlands Geleidehondenfonds

Amsteldijk Noord 42

1184 TD AMSTELVEEN

mazars

Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden
RH | 20-05-2022

Inhoud

Verslag van de directie	3
Verslag van de raad van toezicht	5
De belangrijkste resultaten in 2021	7
Sociale paragraaf	9
Missie, visie en strategie	11
De resultaten in 2021 in cijfers	13
Financiële resultaten	14
Vooruitblik 2022	15
Verantwoording	16
Verantwoordingsverklaring	17
Organisatieschema per 31 december 2021	29
Raad van toezicht	30
Bestuur	31
Colofon	32
JAARREKENING	33
Balans	33
Staat van baten en lasten	34
Kasstroomoverzicht	35
Toelichting behorende bij de jaarrekening	36
Toelichting op de balans	41
Toelichting op de staat van baten en lasten	51
Resultaatbestemming	61
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	63

Verslag van de directie

KNGF Geleidehonden kijkt terug op een bijzonder jaar, waarin positieve ontwikkelingen en zorgen elkaar afwisselden. Om met het positieve te beginnen: ondanks de langdurige coronabeperkingen wisten we in 2021 toch 109 honden af te leveren bij cliënten. En onze honden deden het goed. Het aantal afkeuringen vanwege gedrag viel mee, ook al maakten we ons in eerste instantie grote zorgen over de impact van de coronamaatregelen op de socialisatie van onze jonge honden en op de training in het algemeen. Het aantal actief lopende combinaties steeg naar 734.

We startten met een pilot-workshop voor (oud) politie-agenten met PTSS, waarin we ze leerden met hun eigen hond te werken. Een succesvol project, waar we in 2022 in samenwerking met de politie verdere stappen in hopen te zetten. Door deze pilot zagen we ook een stijging in het aantal deelnemers dat een PTSS-workshop volgde.

We waren zeer succesvol met onze positionerings-campagne 'KNGF Opent Werelden', met fantastische animaties waarin de impact van een hulphond op treffende wijze duidelijk werd gemaakt. Eén van de films, *De wereld van Leah*, werd zelfs genomineerd voor de reclameprijs De Gouden Loeki. Bijzonder was ook de animatiefilm die we publiceerden tegen knalvuurwerk. Onze petitie tegen knalvuurwerk leverde maar liefst ruim 38.000 handtekeningen op. We hopen van harte dat knalvuurwerk in de toekomst verboden wordt, zodat geleidehonden en hun baasjes ook rond oudjaar normaal over straat kunnen.

Er was een aantal belangrijke projecten. Allereerst het project *Assistentiehond-Buddyhond*, dat als doel had om training en levering van deze honden organisatorisch naast de blindengeleidehond te plaatsen. Een flink project, aangezien KNGF Geleidehonden van oudsher een blindengeleidehondenschool is. Het project leverde eind van het jaar een blauwdruk voor een werkwijze op, die we in 2022 stapsgewijs gaan implementeren. Daarnaast was er het project *IT-transformatie*, met als doel om de totale IT-structuur te vernieuwen waardoor efficiency en synergie tussen processen bewerkstelligd worden. Rond de jaarwisseling werd de nieuwe backoffice volgens planning opgeleverd. De implementatie van de front-office (hond-volg systeem) staat in 2022 op het programma. Verder werden de procesbeschrijvingen voor de processen binnen Training & Zorg (het primaire proces) opgeleverd. Dit was een belangrijke stap voor de organisatie, en ook een hele klus, waarbij veel medewerkers betrokken zijn geweest. De procesbeschrijvingen zijn uitgangspunt voor het goed samenwerken op basis van heldere afspraken over taken en verantwoordelijkheden. In 2022 wordt hiermee gewerkt en zullen op basis van evaluaties de procesafspraken waar nodig verder aangescherpt worden.

Financieel

We sluiten het financiële boekjaar ver boven verwachting af. Het saldo van baten en lasten kwam uit op € 4.382.000 positief, terwijl we € 1.725.000 negatief begroot hadden, een positief verschil van maar liefst € 6.107.000. Deze uitkomst danken we met name aan de waardeinstijging van onze beleggingen en een hoger dan begroot bedrag aan ontvangen nalatenschappen. Daarnaast waren onze lasten, mede door de corona beperkingen, lager dan begroot.

We zijn er trots op dat in deze ingewikkelde corona-jaren – waarin activiteiten als straatwerving veel minder konden plaatsvinden – onze inkomsten uit reguliere fondsenwerving nagenoeg op begroting uitkwamen. Er is keihard gewerkt om dit resultaat te bewerkstelligen.

Met dit financiële resultaat voegen we relevante bedragen toe aan onze reserves, waardoor continuïteit, ontwikkeling in bedrijfsvoering en levering van (vervangende) honden gewaarborgd worden.

Uitdagingen

Maar er waren ook zorgen. De lockdowns vanwege de aanhoudende coronacrisis zorgden voor minder onderlinge verbinding en minder gezamenlijke focus. Het gedurende langere tijd ontbreken van toegewijd management op de afdeling Training & Zorg deed zich gelden. Door het vertrek van een aantal collega's kwam er daarnaast met name druk te liggen op het team

Puppypleeggezinnenzorg, waardoor we dit jaar wat moesten temperen met het aantal pups. Met het

aannemen van een nieuwe manager Training & Zorg gaan we met een gezamenlijke krachtsinspanning het proces binnen Training & Zorg weer snel op koers te krijgen. We zien begin 2022 dan ook dat de stofwolken van de afgelopen twee lastige jaren langzamerhand oplossen en we weer vooruit kunnen.

Door de alertheid en expertise van ons fokteam werd vorig jaar via nieuw ontwikkelde DNA-diagnostiek een erfelijke oogziekte genaamd Stargardt ontdekt onder onze labradors. Een klein aantal honden bleek drager van of lijder aan deze ziekte te zijn. Hoewel het verloop van de oogziekte niet met zekerheid voorspeld kan worden, bestaat de kans dat honden rond hun vijfde á zesde levensjaar minder gaan zien. Voor honden die als blindengeleidehond ingezet worden, is dat niet wenselijk, ook al hebben de honden er zelf mogelijk geen last van. We zijn daarom de honden die positief testten op Stargardt en die in training waren voor blindengeleidehond gaan omscholen naar assistentiehond of buddyhond. Alle betrokken cliënten en puppypleeggezinnen zijn geïnformeerd. Ons fokteam zorgt ervoor - door de juiste honden met elkaar te kruisen - dat deze erfelijke oogziekte geen vat meer krijgt op onze honden en daarmee is dit probleem voor de toekomst prima hanteerbaar. Voor de korte termijn geldt dat we verhoudingsgewijs een aantal blindengeleidehonden minder kunnen trainen en afleveren. Samen met het tekort aan honden dat in coronatijd is ontstaan, is dat verdrietig nieuws. Het betekent namelijk dat cliënten die in de wacht staan voor een blindengeleidehond – ook voor vervangende honden – de komende periode langer op de wachtlijst staan. Het duurt een aantal jaren voor we dit weer hebben ingelopen.

Al met al heeft ons groeiplan 'Horizon 2030', dat staat voor een verdubbeling van het aantal geleverde honden in tien jaar, door de coronacrisis en voornoemde omstandigheden een vertraagde start gehad. We zullen vanaf 2022 hier met elkaar de schouders onder zetten. Samen met de rest van de samenleving hopen we dat corona niet meer zo'n grote impact zal hebben op leven en werk.

Tegelijkertijd maken we ons zorgen over oorlog in de Oekraïne. Allereerst gaat ons hart uit naar iedereen die lijdt onder deze oorlog. Tegelijkertijd laten de gevolgen van de oorlog zich inmiddels ook in Nederland gelden; ook KNGF Geleidehonden zal hiermee te maken krijgen. Vooralsnog lijken dat voornamelijk bedrijfseconomische effecten te zijn, zoals hogere kosten en lagere waarde van onze beleggingen. We zullen daar rekening mee moeten houden. Het is prettig dat onze afdeling bedrijfsvoering vorig jaar onze energie- en gasprijzen voor vijf jaar vast heeft gezet op een laag tarief. Voor het overige zal veel in prijs toenemen, waardoor de kosten het komende jaar hoger dan begroot zullen uitvallen.

Het zijn roerige tijden. Voor medewerkers, vrijwilligers en partners van KNGF Geleidehonden geldt dat we in voor- en tegenspoed ijzersterk staan omdat we verbonden zijn in onze missie: het helpen van mensen met een beperking met een professioneel opgeleide hond. Dat doen we al sinds 1935, dat deden we in 2021 en dat zullen we ook in de toekomst doen. Ik dank iedereen die heeft bijgedragen aan de resultaten die we in 2021 boekten. We mogen trots zijn op dat wat we met elkaar hebben bereikt in dit bijzondere jaar.

Afscheid

Eind april 2022 neem ik afscheid als directeur van KNGF Geleidehonden. Ik kijk terug op vier bijzondere jaren. We voerden een structuurwijziging door bij KNGF, onder meer met het oog op de groei-ambities van de organisatie. Een wijziging die veel impact op processen en samenwerkingsverbanden had, en veel aanpassingsvermogen van de organisatie heeft gevraagd. En daarbij nog eens twee pittige corona-jaren, waarin KNGF het hoofd bood aan veel uitdagingen, en daarnaast een mooie digitaliseringsstap heeft gezet en hybride is gaan werken. Al met al staat KNGF Geleidehonden nu op een punt dat er doorgepakkt kan worden naar de toekomst. In vertrouwen geef ik dat stokje nu over aan mijn opvolger en het managementteam, dat met de komst van de manager Training & Zorg nu compleet is.

Hartelijk dank aan de KNGF-collega's voor de samenwerking in 2021 en de jaren daarvoor. Jullie passie, warme hart voor cliënt en hond, doorzettingsvermogen en openhartigheid zullen me altijd blijven. Dank ook aan alle vrijwilligers. Zonder jullie redt KNGF Geleidehonden het niet. Jullie belangeloze en enthousiaste inzet voor ons werk is onmisbaar. Dank ook aan alle trainingspartners,

die het werk hand in hand met KNGF uitvoeren. En dank aan de raad van toezicht, voor de fijne samenwerking. Of het nu digitaal of live was: onze overleggen waren prettig, kritisch waar het moest en altijd constructief en met de blik vooruit.

Ik wens KNGF Geleidehonden een mooie toekomst toe, in de wetenschap dat steeds meer mensen met een beperking geholpen zullen worden met zo'n geweldige, professioneel opgeleide KNGF-hond.

Meta Neeleman
Directeur-bestuurder KNGF Geleidehonden
21 april 2022

Verslag van de raad van toezicht

Samen met de organisatie kijkt de raad van toezicht terug op een bijzonder jaar. In de eerste plaats omdat het weer een jaar vol corona-maatregelen was. We merkten op dat dit meer impact op de organisatie had dan in het eerste corona-jaar. In het verlengde daarvan speelden een aantal organisatorische uitdagingen die veel energie vroegen van directie en management, waaronder capaciteitsproblemen binnen de afdeling Training & Zorg. De raad van toezicht heeft zich met betrekking tot deze kwesties opgesteld als luisterend oor, gaf advies waar nodig, en was onder de indruk van de veerkracht en het doorzettingsvermogen van de organisatie. Samen met alle medewerkers hopen wij dat de periode van corona-maatregelen nu achter ons ligt.

In het jaar 2021 vergaderde de raad deels digitaal, deels fysiek en deels hybride. Dit verliep prima, maar het beperkte wel de mogelijkheid om na de vergadering als raad van toezicht door de organisatie te lopen. Naast de standaard besprekingen over de stand van zaken in de organisatie, ging veel aandacht uit naar het toekomstperspectief 'Horizon 2030'. Het daarin geschetste groeiscenario is tijdens de corona-periode onder druk komen te staan; nagedacht is over de impact daarvan en hoe daarmee om te gaan. Dit waren constructieve gesprekken, waarbij ambitie en realiteitszin goed samengingen.

De raad van toezicht heeft zich daarnaast tijdens de vergaderingen op de hoogte laten stellen van twee lopende cruciale projecten. Allereerst het project *Assistentiehond-Buddyhond*, dat als doel heeft deze disciplines als organisatorisch volwaardige programma's naast de blindengeleidehond te plaatsen. Daarnaast het project *IT-transformatie*, waarin zowel front- als backoffice vernieuwd worden. De raad heeft gezien dat de projecten voortvarend werden uitgerold en werd tijdig op de hoogte gesteld van de organisatorische en financiële uitdagingen die daarmee gepaard gingen.

Naast strategie en organisatieontwikkelingen stonden onder meer financiële rapportages, fondsenwerving, risicomangement, jaarverslag en begroting op de agenda van de raad van toezicht. In het kader van het vermogensbeheer is het beleggingsstatuut aangepast. In het voorjaar gingen twee nieuwe vermogensbeheerders van start, beide met expliciete nadruk op verantwoord en duurzaam beleggen in de brede zin des woords.

In december nam Mijntje Lückers afscheid van de raad van toezicht, nadat zij haar twee termijnen vervuld had. Wij zijn haar dankbaar voor haar belangrijke bijdrage aan KNGF Geleidehonden. Vooruitlopend hierop is de werving van start gegaan voor een nieuw lid, dat inmiddels gevonden is in de persoon van Monique Vering. Zij start in 2022, waarmee de raad van toezicht voltallig blijft. Daarnaast heeft de raad meegekeken bij de werving van een nieuwe manager Training & Zorg.

Twee maal sprak de raad met de Ondernemingsraad, in het kader van de organisatie-uitdagingen. Dit waren prettige en openhartige gesprekken.

De raad kent een financiële auditcommissie, een beleggingsadviescommissie en een remuneratiecommissie. De beleggingsadviescommissie heeft in 2021 samen met de financiële auditcommissie voortgangsgesprekken gehad met de nieuwe vermogensbeheerders. De financiële auditcommissie kwam telkens voorafgaand aan de bijeenkomsten van de raad van toezicht bijeen om de financiële onderwerpen te bespreken. De bevindingen werden vervolgens in de voltallige vergadering van de raad van toezicht teruggekoppeld. De raad van toezicht heeft haar

functioneren geëvalueerd in december 2020. Gedurende het jaar 2021 heeft geen evaluatie van het eigen functioneren van de raad plaatsgevonden, deze staat gepland voor 2022 in de nieuwe samenstelling.

De raad van toezicht heeft in 2021 haar taak om toezicht te houden op directie en de gang van zaken in de organisatie op een goede en constructieve manier kunnen uitvoeren. De vergaderingen vonden in de regel plaats met de directie en één of meer MT-leden. De bijeenkomsten verliepen in een prettige sfeer, waarin op een transparante manier over de verschillende onderwerpen gesproken kon worden.

Het was in alle opzichten een uitdagend jaar voor KNGF Geleidehonden; de raad van toezicht is positief over het doorzettingsvermogen, de flexibiliteit en het harde werken van zowel bestuur als MT. Maar uiteraard wil de raad van toezicht ook haar dank uitspreken aan alle medewerkers en vrijwilligers, die zich ook het afgelopen jaar weer enorm hebben ingezet voor de organisatie. Ook al is de beoogde groei door voornoemde omstandigheden nog niet gerealiseerd, de raad heeft er alle vertrouwen in dat in de toekomst de ambities bewaarheid zullen worden. Op deze manier kunnen er steeds meer mensen met een beperking worden geholpen met een door KNGF professioneel getrainde hond.

Inmiddels weten wij dat de directeur-bestuurder van KNGF Geleidehonden, Meta Neeleman, heeft besloten de organisatie te verlaten. Het is haar weloverwogen besluit om vanaf mei 2022 plaats te maken voor een opvolger. De raad van toezicht is Meta heel erkentelijk voor alle initiatieven die zij de afgelopen jaren heeft ondernomen. Met het formuleren van het toekomstperspectief Horizon 2030, en de noodzakelijk herstructurering van de organisatie heeft zij een sterke basis gelegd voor de verdere ontwikkeling van KNGF Geleidehonden in de toekomst. Daarnaast kijkt de raad van toezicht terug op een fijne en open samenwerking met Meta. Wij wensen haar alle succes toe met het vervolg van haar loopbaan.

Doede Vierstra
Voorzitter raad van toezicht KNGF Geleidehonden

De belangrijkste resultaten in 2021

In 2021 steeg het aantal actief lopende combinaties naar 734, wederom iets meer dan het jaar ervoor. In totaal vonden 109 geleidehonden in 2021 hun weg naar een nieuwe baas.

De cliënten met hond wachtten in 2021 gemiddeld 6,51 maanden op een vervangende hond en nieuwe cliënten wachtten gemiddeld 9,12 maanden voordat we ze konden koppelen aan een geleidehond.

De gemiddelde trainingstijd van onze honden liep iets op, in 2019 bedroeg het 6,9 maanden, in 2020 7,5 maanden en in 2021 7,4 maanden. Het totaal aantal afkeuringen in alle fases van de hond (vanaf geboorte tot aan aflevering) kwam in 2021 uit op een totaal van 64 voor alle disciplines. Van de 64 afkeuringen werden 35 honden om medische reden afgekeurd en 29 om gedragsredenen.

In 2021 fokten we 25 nesten met een totaal van 162 pups en werden er 4 pups aangekocht. Door de voortdurende pandemie hebben we ook in 2021 voornamelijk gebruik gemaakt van onze eigen vaderhonden. Daar waar mogelijk (in de periode dat we weer iets makkelijker konden reizen) hebben we reuen van collega-scholen in Europa ingezet.

In totaal volgden 120 cursisten een van de 9 PAWS-workshops die we organiseerden. In de workshop leren mensen hoe ze hun huishond kunnen inzetten bij hun kind met autisme, of als voorbereiding op de komst van een autismegeleidehond. De PAWS-workshops moesten we opnieuw voor een deel digitaal organiseren. Zodra de maatregelen dat toelieten, konden de deelnemers naar het KNGF-terrein komen voor een workshop.

In 2021 werden er 3 buddyhond PTSS-workshops georganiseerd, voor in totaal 25 deelnemers. Deze workshops zijn verplicht voor de mensen die op de wachtlijst voor een buddyhond PTSS staan. Ook worden de workshops gevolgd door mensen voor wie een buddyhond geen optie is en die willen leren hoe ze een huishond kunnen inzetten bij hun PTSS-klachten.

Flexibiliteit in coronatijd

Puppy- en pleeggezinneninstructeurs rijden het hele land door om de pups te bezoeken die hun eerste levensjaar bij pleeggezinnen doorbrengen. Zo kunnen zij de vorderingen van de opvoeding bijhouden en de pleeggezinnen van tips en adviezen voorzien. De begeleiding moest vooral aan het begin van 2021 voor het grootste gedeelte op afstand gebeuren vanwege de coronacrisis. Bezoeken werden veelal vervangen door telefonisch contact en videobellen. Om de ontwikkeling op afstand zo goed mogelijk te volgen en waar nodig bij te sturen, werd veel gewerkt met filmpjes. Zowel door de instructeurs om iets uit te leggen als door de pleeggezinnen om gedrag van de hond te laten zien. Alleen noodzakelijke of urgente bezoeken vonden doorgang, bij voorkeur buiten. Toen er later in het jaar ruimte was voor versoepelingen, konden de bezoeken ook weer meer bij mensen thuis en in de stad plaatsvinden.

Medische detectiehonden met vervroegd pensioen

In 2021 hebben we moeten besluiten om het project Medische Detectiehonden stop te zetten. Het beëindigen van dit project was een weloverwogen besluit, waarbij meerdere scenario's gericht op voortzetting van het project zijn onderzocht. Na het plotselinge overlijden van projectleider Patrick Hilverink in het najaar van 2019, kwamen de activiteiten stil te liggen en is gekeken naar een vorm van voortzetting, waaronder een intensieve samenwerking met een vergelijkbaar project in het buitenland. Na enige maanden bleek deze samenwerking helaas niet haalbaar. Andere geschikte partners zijn er niet in Europa. De aanpak die wij met de medische detectiehonden hanteerden is dermate specifiek dat er feitelijk geen andere partijen zijn die hiervoor in aanmerking komen. Factoren als wetenschappelijke aanpak, praktische hondenkennis, hondenwelzijn en specifieke trainingstechnieken plus de medische voorwaarden zijn binnen dit werk nauw met elkaar vervlochten. Juist ook door het medische element is het heel belangrijk om het project met de juiste kennis en ervaring voort te zetten. Dat is helaas niet gelukt. Nu het project gestopt is, zijn de detectiehonden met vervroegd pensioen gegaan. Ze zijn bij de gezinnen blijven wonen waar ze jarenlang liefdevol zijn verzorgd en gehuisvest. We kijken met trots terug op het mooie MDH-project, waarin de onnavolgbare kwaliteiten van de hondenneus bewezen werden. Dat gebeurde onder meer door het in het najaar van 2018

succesvol afgesloten onderzoek waarbij het team medische detectiehonden van KNGF Geleidehonden in samenwerking met VUmc onderzocht of honden darmkanker in ontlasting kunnen detecteren.

Wederom geen Invictus Games en Halloween Hondentocht

De Invictus Games zouden aanvankelijk in 2020 plaatsvinden en werden uitgesteld naar 2021. Ook afgelopen jaar kon dit door de voortdurende coronapandemie helaas niet doorgaan. De Invictus Games vinden nu plaats in 2022. KNGF Geleidehonden is samen met Hulphond Nederland op het evenement aanwezig om voorlichting te geven over buddyhonden PTSS. De Invictus Games gebruiken de kracht van sport om herstel te stimuleren, revalidatie te ondersteunen en meer begrip te creëren voor lichamelijk of psychisch gewonde militairen. Rond de Invictus Games gaan de opleiders samen campagne voeren om meer aandacht te vragen voor de toegankelijkheid van hulphonden voor niet-zichtbare beperkingen zoals chronische PTSS.

De jaarlijkse Halloween Hondentocht in het Amsterdamse Bos werd ook voor de tweede keer afgeblazen. Tijdens dit evenement kunnen deelnemers hun eigen huishond laten sponsoren en samen een spannende wandeltocht afleggen door een schemerig bos. Gezien de situatie in oktober en de daarbij geldende coronamaatregelen, was het weer niet verantwoord een dergelijke sponsorwandeling te organiseren.

KNGF opent werelden

Met de campagne 'KNGF opent werelden' laten we zien dat hulphonden voor onze cliënten als essentieel worden ervaren en zij de levens van heel veel mensen ingrijpend hebben veranderd. In veel gevallen maken zij het verschil tussen een beperkt en een vrijer en zelfstandiger leven. Met impactvolle verhalen in toonaangevende media maken wij duidelijk wat onze honden betekenen voor hun baas en hoe zij bijdragen aan een grotere wereld voor mensen met een beperking. In 2021 brachten we naast impactvolle verhalen, ook een aantal commercials uit, te zien als tv-spot en in online advertising.

'De wereld van Rose' was de eerste tv-commercial. Heel januari werd de commercial uitgezonden. De animatiefilm gaat over Rose en haar vriend Teun. Het verhaal vertelt hoe de dynamiek tussen partners kan veranderen wanneer er een beperking in het spel is. En wat de impact van een assistentiehond kan zijn in zo'n situatie.

In mei 2021 verscheen de tv-commercial over de buddyhond PTSS. De film 'De wereld van Roland' neemt de kijker mee in een plots opkomende traumatische herbeleving bij een voormalig politieagent met een posttraumatische stressstoornis (PTSS) die samen met zijn buddyhond bij het schoolplein op zijn kinderen wacht. De combinatie van fictie en levensechte werkelijkheid laat zien hoe een eerder opgelopen trauma in een fractie van een seconde in het hoofd van Roland om zich heen grijpt en hoe zijn buddyhond daar snel actie op onderneemt.

In augustus kwam de derde animatiefilm uit de KNGF opent werelden-serie uit. We stappen in de wereld van Leah, die door haar visuele handicap de stap om naar buiten te gaan behoorlijk groot vindt. Maar veilig binnen blijven maakt haar wereld eenzaam en klein. Haar blindengeleidehond biedt steun en hulp: hij opent Leah's wereld. De tv-spot werd vrijwel direct na het uitbrengen door een publiekspanel genomineerd voor een Gouden Loeki – dé publieksprijs voor beste reclame! We haalden het tot de finale en streden mee voor de titel 'beste commercial 2021'. Eind februari 2022 werd bekend dat we de Gouden Loeki niet hebben gewonnen; maar we zijn trots op onze nominatie met deze bijzondere animatiefilm.

KNGF in De Nalatenschap

KNGF Geleidehonden was in 2021 wederom te zien in een aflevering van het SBS-programma De Nalatenschap. In deze tv-serie wordt gezocht naar de persoonlijke verhalen die schuilgaan achter de keuze om na te laten aan een goed doel. In de aflevering van zaterdag 4 december stond geleidehondenbaas Margaret Hesp centraal. Dertig jaar geleden is Margaret plotseling blind geworden door een bacterie die haar oogzenuw onder druk heeft gezet. Een paar maanden daarna kwam ze in contact met KNGF Geleidehonden en in 1993 verwelkomde ze haar eerste geleidehond in haar gezin.

Sindsdien kan en wil ze niet meer zonder. Margaret en haar man Edwin hebben er dan ook geen moment aan getwijfeld om KNGF Geleidehonden in hun testament op te nemen.

Eindejaarsfilm en oproep om petitie te tekenen

Eind november verscheen onze eindejaarsfilm, de vierde in de reeks 'KNGF opent werelden'. In dit geval een wereld zonder knalvuurwerk. De eindejaarsfilm, die op televisie en online werd ingezet, is onderdeel van een bredere campagne waarin KNGF Geleidehonden het publiek bewust wil maken van de impact van vuurwerk op haar cliënten, maar ook op de hulphonden zelf. Gevolgd door een oproep om de petitie voor een permanent vuurwerkverbod te tekenen.

De petitie is niet zomaar gestart: onderzoek van KNGF Geleidehonden toont aan dat maar liefst 80% van haar ondervraagde cliënten zijn hulphond moet ondersteunen tijdens de vuurwerkperiode. Anderen beperken bewust hun dagelijks leven in de decembermaand om een vuurwerktrauma bij de hond (of zichzelf) te voorkomen. Geschrokken en angstige hulphonden kunnen hun werk niet goed meer uitvoeren. De decembermaand is voor veel cliënten en hun honden dan ook eerder een nachtmerrie dan een feest.

Begin januari hadden 38.032 mensen hun steun voor deze petitie uitgesproken en daar zijn we heel dankbaar voor. De petitie is begin januari 2022 gesloten. Daarna is het verzoek ingediend om de petitie aan de Voorzitter van de Tweede Kamer aan te bieden.

'Missie 538' geslaagd

De programmering van Radio 538 stond van 17 tot en met 24 december helemaal in het teken van 'Missie 538', waarmee de DJ's samen met luisteraars in actie kwamen voor maar liefst twaalf goede doelen. In estafettevorm kwam er telkens een ander goed doel aan de beurt. Voor KNGF Geleidehonden werd geld opgehaald voor de uitbreiding en inrichting van het trainingshuis voor assistentie- en buddyhonden.

Woensdagavond kwam de KNGF-missie aan de beurt. Binnen no-time werd er een geweldig bedrag van € 35.000,- behaald. In de finale op vrijdag deden de luisteraars daar nog mooie extra donaties bij en uiteindelijk ontvingen we een cheque voor het totaalbedrag van € 42.381,- . Een onvoorstelbaar mooi resultaat.

Sociale paragraaf

Medewerkers

Ultimo 2021 had KNGF Geleidehonden 120 medewerkers in dienst (100,03 fte). Gemiddeld over 2021 waren dat 117 medewerkers (100,03 fte). In het afgelopen jaar traden er 16 nieuwe collega's in dienst en namen we afscheid van 9 medewerkers. Het verloop kwam hiermee uit op 7,6 %, dat is lager dan het gemiddelde van de afgelopen 10 jaar (10,6%).

Verzuimmeldingen

Het verzuim in 2021 kwam gemiddeld uit op 8,57%. Dit is een record en daarmee een ongezond jaar te noemen. Dit hoger verzuim werd vooral veroorzaakt door lang verzuim (= langer dan 2 weken). Het korte verzuim was in het coronajaar 2021 gemiddeld 1,15%. Dit is gezond te noemen. Net als de verzuimfrequentie. In 2021 was elke medewerker gemiddeld 0.92 keer ziek. Dit lag onder het landelijk gemiddelde.

Corona

2021 stond ook weer in het teken van corona. Het coronacrisisteam was het hele jaar actief en heeft met regelmaat overleg gehad.

In 2021 is, in overleg met de ondernemingsraad, een structureel thuiswerkbeleid ingevoerd. Zowel voor de medewerker als de werkgever biedt thuiswerken voordelen. Thuiswerken werd vanaf 1 september 2021 breder gefaciliteerd voor functies waarvoor dat passend is.

KNGF Geleidehonden vindt het belangrijk dat de medewerkers hun werkzaamheden in een goede en ergonomisch verantwoorde werkomgeving kunnen verrichten, ook thuis. Om vast te kunnen stellen of

een thuiswerkplek hieraan voldoet, ontvangt elke thuiswerker een instructie om de thuiswerkplek te analyseren. Medewerkers die structureel thuis werken kunnen op verzoek een laptop, bureaustoel, beeldscherm, toetsenbord en/of muis in bruikleen ontvangen en de thuiswerker ontvangt een eenmalige thuiswerkvergoeding om de werkplek goed in te richten. Naast de analyse thuiswerkplek geeft KNGF tips om de werkplek goed in te stellen en kan een individueel advies door een werkplekdeskundige aangevraagd worden.

Medewerkerstevredenheid

In 2021 is er weer een medewerkersonderzoek gehouden. De respons was hoog: 90% van de medewerkers vulde de enquête van het onderzoek in; dat duidt op een hoge betrokkenheid van de collega's. Het cijfer voor werkgeluk is gemiddeld op een 7,0 uit gekomen; dat is iets lager dan we hadden gewenst; onder meer corona had invloed op de samenwerking en de onderlinge band. De onderzoeksresultaten zijn teruggekoppeld in interactieve teamsessies. Ieder team heeft verbeter- en actiepunten geformuleerd. Daarnaast zijn er overkoepelende activiteiten uitgezet.

Veiligheid en integriteit

Het jaarverslag van onze vertrouwenspersoon gaf aan dat in 2021 acht meldingen zijn binnengekomen. Bij de interne klachtencommissie kwamen geen meldingen binnen. We zien het als een positief teken dat collega's zich melden bij de vertrouwenspersoon. De acht meldingen bleven anoniem en vertrouwelijk. Het thema Integriteit en Veiligheid is in de organisatie actief bespreekbaar gemaakt, door dit onderwerp te agenderen bij alle teams. De meldroute en klachtenregeling zijn herschreven en toegankelijk gemaakt. Deze regelingen zijn opengesteld voor alle stakeholders van KNGF Geleidehonden. Dit alles conform de standaarden van Goede Doelen Nederland.

Leren en ontwikkelen

Als gevolg van de coronacrisis zijn leeractiviteiten achtergebleven; er werd minder gebruik gemaakt van de ruime mogelijkheid tot het volgen van cursussen en opleidingen. Wel is in 2021 een start gemaakt met de training *Open Communicatie – positief beïnvloeden*, waaraan de overgrote meerderheid van de collega's meedeed. Daarnaast waren er drie (online) inspiratiesessies met externe sprekers.

Jubilea

In 2021 hadden we drie jubilarissen die 12,5 jaar in dienst waren.

De ondernemingsraad

Het personeel wordt bij de directie vertegenwoordigd door de ondernemingsraad (OR). De OR bestond in 2021 uit vijf leden. OR en directie ontmoetten elkaar twaalf keer per jaar (waarvan zes keer formeel en zes keer informeel) of vaker wanneer nodig. De OR bracht een jaarverslag uit, kaartte diverse zaken vanuit de achterban aan bij de bestuurder en boog zich over diverse instemmings- en adviesaanvragen. Voor één van de instemmingsaanvragen heeft de OR een achterbanraadpleging gehouden. Ook had de OR twee keer overleg met de rvt en mochten zij adviseren bij het opstellen profiel nieuw rvt lid.

Missie, visie en strategie

Het jaar 2021 was het derde jaar van het meerjarenplan 2019-2022. Dit meerjarenplan spitst zich in belangrijke mate toe op het realiseren van een stabiele organisatie waarin verdere groei mogelijk is voor al onze disciplines honden.

Daarbij blijft onze missie leidend:

KNGF Geleidehonden geeft mensen met een beperking een beter leven met een professioneel opgeleide hond.

Daarbij houden wij het volgende beeld voor ogen (visie):

KNGF Geleidehonden is er voor de cliënt met een lichamelijke en/of psychische beperking. We trainen honden met als doel deze cliënten te helpen en we ontwikkelen onze kennis en expertise op dat vlak voortdurend door.

Door onze creatieve en verrassende manier van communiceren voelen steeds meer mensen binding met ons merk. Wij hebben verstand van zaken en gebruiken onze kennis om onszelf verder te verbeteren en (daardoor) de cliënt verder te helpen. We zijn een actieve en gewaardeerde speler in de (inter)nationale geleidehondenwereld.

Om dit alles te realiseren transformeren we tot een moderne, zichzelf voortdurend ontwikkelende organisatie met ruimte en kansen voor de werknemer. Een professionele en flexibele organisatie met een open en innovatief karakter, waarin gepassioneerd en resultaatgericht wordt samengewerkt aan hetzelfde doel.

Onze **strategie** is weergegeven in een strategiekaart met succesfactoren.

STRATEGIEKAART KNGF GELEIDEHONDEN 2019-2022		
KLANT EN MARKT		
GROEI We gaan meer cliënten helpen.	URGENTIE & IMPACT We zorgen ervoor dat de samenleving ons werk belangrijk vindt en verhogt onze impact.	
TEVREDENHEID We zorgen ervoor dat onze stakeholders tevreden over ons zijn.	ONTWIKKELING We zijn innovatief en willen ons werk steeds beter doen.	
INTERNE PROCESSEN		
EENDUIDIG BELEID We zorgen voor een helder en vastgelegd beleid	PROCESSEN OP ORDE Onze processen ondersteunen onze ambities	
RESULTAATGERICHTHEID We stellen targets, we meten en weten.	MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD We werken duurzaam en maatschappelijk bewust	
ORGANISATIE		
SAMENWERKING We werken goed samen	BINDEN & BOEIEN Medewerkers voelen zich verbonden met KNGF en krijgen de ruimte zich te ontwikkelen	
CULTUUR We werken in een open en transparante cultuur.	EIGENAARSCHAP Medewerkers voelen zich verantwoordelijk voor hun resultaatgebied	
FINANCIËEL		
EXPLOITATIE We zorgen voor een toekomstgerichte financiële huishouding	VERGOEDINGEN We zoeken actief naar optimale vergoeding voor onze honden	KOSTENEFFICIENCY We groeien op een kostenefficiënte manier

Onze **kernwaarden** zijn:

- Samenwerken

Samen sterker: we hebben de neuzen dezelfde kant op. Alles wat we doen draagt bij aan één gezamenlijk doel. Dat doel bereiken we samen, in prachtige combinaties.

- Klantgericht

Cliënt op één: we stellen de cliënt centraal in al onze bedrijfsprocessen en passen onze werkwijze aan in het belang van de cliënt. We streven ernaar verwachtingen te overtreffen. Het welzijn van de hond is daarbij randvoorwaardelijk.

- Resultaatgericht

Passie voor resultaten: we werken aan concrete doelen en maken heldere en meetbare afspraken over de resultaten en een passend kwaliteitsniveau waar we samen aan werken. We leren van onze fouten en we vieren onze successen.

Horizon 2030

De afgelopen periode is nagedacht over de verdere toekomst. Er zijn lange wachtlijsten voor zowel blindengeleidehonden als assistentiehonden en buddyhonden. Onderzoek wijst uit dat er ook op de lange termijn behoefte aan onze honden blijft. Om tegemoet te komen aan de vraag en om onze missie recht te doen, is daarom besloten te kiezen voor groei, in alle disciplines. Het uitgangspunt dat daarbij in 2020 is gesteld, is dat we stapsgewijs willen toegroeien naar een verdubbeling van het aantal geleverde honden ten opzichte van nu. Dit toekomstplan, genaamd Horizon 2030, is ook de basis van nieuw te vormen jaarplannen en meerjarenplannen. In de afgelopen twee jaar is de groei nog niet uit de startblokken gekomen; vanwege onder meer de impact van corona, maar ook een aantal organisatie-uitdagingen. Niettemin blijft deze toekomstvisie wel staan. De organisatie is druk bezig om zich hierop aan te passen, onder meer door het tijdig aannemen van voldoende personeel en het op orde brengen van de basisprocessen.

De resultaten in 2021 in cijfers

	2021	2020	2019
Puppy- en pleeggezinnenzorg			
Fokteven	39	36	37
Dekreuen	14	13	14
Geboren nesten	25	19	22
Zelfgefokte pups	162	141	163
Aangekochte pups	4	6	6
Totaalaantal pups	166	147	169
<u>Zelfgefokte pups per ras</u>			
Labrador retriever	91	97	102
Kruising labrador en golden retriever	49	17	30
Kruising Duitse herder en labrador retriever	7	0	8
Golden retriever	11	0	8
Kruising Duitse herder en golden retriever	0	16	0
Kruising Duitse herder en labrador-gouden retriever	7	0	8
Duitse herder	0	11	7
<u>Bezoeken</u>			
Nazorg bij adoptiegezinnen	65	23	59
Begeleiding fokgastgezin	82	23	111
Kennismaking aspirant-puppyleeggezin/ adoptiegezin	213	449	319
Halfjaarbezoek medische-detectiehonden	0	1	7
Reguliere bezoeken bij puppyleeggezin	1,658	1,814	1,716
Nestbezoeken bij fokgastgezin	185	152	138
Kennismaking aspirant-fokgastgezin	11	15	
Training & cliëntenzorg			
Honden in opleiding genomen	123	114	131
<u>Afleveringen</u>			
Blindengeleidehonden	75	80	75
Buddyhond autisme	5	3	4
Assistentiehonden	8	10	9
Buddyhonden PTSS	9	9	13
Buddyhonden kinderen	12	15	11
Totaal afgeleverde combinaties	109	117	112
Aantal actieve combinaties	734	727	724
Aantal afgestudeerde instructeurs	1	1	1

Bezoeken aan cliënten

Bezoeken voor intake en matching	283	312	318
Afleveringen, instructies en thuisinstructies	868	536	583
Nazorgbezoeken actieve combinaties baas & hond	1,189	1,064	1,123

PAWS (Parents Autism Workshops & Support)

Aantal workshops	9	9	9
Aantal gezinnen/deelnemers tijdens workshops	120	90	120
Terugkomdagen	0	1	2
Aantal gezinnen/deelnemers terugkomdagen	0	11	15

Workshop Buddyhond voor (oud-)geüniformeerden met PTSS

Aantal workshops	3	4	3
Aantal deelnemers	25	16	17

Financiële resultaten

KNGF heeft het jaar 2021 met een positief resultaat ad € 4.382.000 afgesloten, terwijl een negatief resultaat ad € 1.726.000 begroot was. Redenen zijn € 2,0 mln hogere baten dan begroot en € 1,1 mln. lager dan begrote lasten. Het saldo financiële baten en lasten viel € 3 mln. hoger uit dan begroot. Hieronder volgt een overzicht (bedragen x € 1.000):

	2021		
	realisatie	begroting	verschil
Baten	13.519	11.517	2.002
Lasten	12.591	13.750	1.159
Saldo financiële baten en lasten	3.454	507	2.947
Resultaat	4.382	-1.726	6.108

De lager dan begrote inkomsten op vergoedingen van zorgverzekeraars, WMO en bedrijven voor onze honden wordt te niet gedaan door ver boven begrootte ontvangsten uit nalatenschappen (+ € 2,3 mln.) en de boven begrootte inkomsten van donateurs.

De lasten besteed aan de doelstelling vallen € 0,5 mln. lager uit dan begroot en de lasten besteed aan werving vallen € 0,7 mln. lager uit dan begroot. In de jaarrekening wordt onder Toelichting op de staat van baten en lasten nader op deze ontwikkelingen ingegaan. Het positieve resultaat draagt ertoe bij dat dotaties aan de bestemmingsreserves kunnen worden gedaan om de toekomstplannen van KNGF Geleidehonden te kunnen realiseren.

Een vergelijking met de gerealiseerde cijfers in 2020 levert het volgende overzicht op (bedragen x € 1.000):

	Realisatie		
	2021	2020	verschil
Baten	13.519	11.833	1.686
Lasten	12.591	11.723	-868
Saldo financiële baten en lasten	3.454	157	3.297
Resultaat	4.382	267	4.115

De hogere baten worden met name veroorzaakt de nalatenschappen en donaties van particulieren. De lagere lasten zijn toe te wijzen aan de lagere wervingslasten.

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Wervingskosten t.o.v. som geworven baten	17,1	29,3	22,2
Bestedingen aan doelstelling t.o.v. totale lasten	75,9	73,6	73,1
Wervingskosten t.o.v. totale lasten	16,5	20,4	19,5
Kosten beheer en administratie t.o.v. totale lasten	7,6	6,1	7,4
	100,0	100,0	100,0

Vooruitblik 2022

In 2022 gaat KNGF Geleidehonden door met het uitvoeren van haar belangrijkste taak: het helpen van mensen met een beperking met een professioneel opgeleide hond. Helaas ondervinden we ook de komende jaren nog de gevolgen van de coronaperiode die achter ons ligt: omdat we minder honden hebben kunnen fokken en opleiden in deze jaren, kunnen we de komende periode minder honden afleveren. We doen ons uiterste best om te zoeken naar manieren om de negatieve impact die dit heeft op onze wachtlijsten te beperken, maar kunnen helaas niet voorkomen dat de wachttijd voor cliënten oploopt. Deze zorg betreft met name de wachtlijst voor blindengeleidehonden. Door de preventieve diagnose van de erfelijke oogziekte Stargardt hebben we een aantal honden van de training tot blindengeleidehond moeten afhaken: een dubbel negatief effect.

Tegelijkertijd blikken we vooruit: het jaar 2022 is het laatste jaar van het Meerjarenplan 2019-2022. In dit jaar worden, onder leiding van de nieuwe manager Training & Zorg, de processen binnen deze belangrijke afdeling geborgd en de operationele keten verder verstevigd. Daarbij is het vormgeven van de groei-ambitie een belangrijk uitgangspunt.

Een aantal belangrijke activiteiten in 2022:

- Het implementeren van nieuwe werkwijzen rondom de training en levering van onze assistentie- en buddyhonden;
- Het verbreden van onze workshops, onder meer voor cliënten met PTSS;
- Het realiseren van een nieuwe front-office (hond-volg systeem), ter ondersteuning van onze kernactiviteiten;
- Het moderniseren en upgraden van onze informatieoverdracht naar puppypleeggezinnen en cliënten.

Gezien het aanstaande vertrek van de huidige directeur, vanaf mei 2022, zal een nieuwe directeur gezocht worden. Tot de tijd dat vervanging is aangetrokken worden de werkzaamheden opgevangen door het zittende MT, ondersteund door 2 leden van de RvT. De manager F&C, I. Oosterveen wordt opgenomen in de KvK als waarnemend directeur.

Verantwoording

In 2021 kwam de raad van toezicht vijf keer bijeen voor de reguliere vergaderingen. Daarnaast vond twee keer overleg plaats met de ondernemingsraad (OR). De verantwoording van de directie en de controle van de raad van toezicht op de directie richtten zich onder andere op de vraag of:

- de activiteiten van de stichting gericht zijn op realisatie van de doelstelling van de stichting;
- de beschikbare middelen efficiënt en effectief worden besteed;
- de methoden ter verkrijging van middelen voor de doelstelling efficiënt, effectief en verantwoord zijn;
- zorgvuldig wordt omgegaan met vrijwilligers die hun diensten aanbieden;
- de gehele stichtingsorganisatie professioneel functioneert en adequaat wordt beheerd.

Dit jaar is door de raad van toezicht specifiek veel aandacht besteed aan:

- de activiteiten van de stichting gericht op realisatie van de doelstelling van de stichting;
- de financiële resultaten, de begroting en de jaarrekening;
- de stand van zaken in de organisatie in het algemeen;
- de impact van de corona-maatregelen op de bedrijfsvoering en de effecten daarvan;
- het bespreken van de langetermijnstrategie;
- de werving van een nieuw lid voor de raad van toezicht.

De accountant (Mazars N.V.) is benoemd door de raad van toezicht en kan over zijn verklaring betreffende de getrouwheid van de jaarrekening worden bevraagd door de raad van toezicht. De accountant woont de vergadering van de raad van toezicht bij waarin over de vaststelling/goedkeuring van de jaarrekening wordt besloten. De accountant rapporteert zijn bevindingen betreffende de jaarrekening aan de directie en de raad van toezicht.

KNGF Geleidehonden legt op een zo transparant mogelijke wijze verantwoording af over de besteding van de middelen. De organisatie heeft ook in 2021 haar werkzaamheden uitgevoerd en verantwoord conform de eisen van Goede Doelen Nederland, respectievelijk de CBF Erkenningsregeling. De externe audit heeft plaatsgevonden voor onze kwaliteitscertificering voor ISO voor Zorg & Welzijn NEN-EN 15224:2017) en de ISO 9001: 2015. KNGF Geleidehonden heeft de audit met lof doorstaan.

Ten aanzien van de algehele financiële verantwoording van de organisatie gelden de regels van de jaarverslaggeving voor fondsenwervende instellingen (RJ 650) en aanvullend de bepalingen van Goede Doelen Nederland. Daarnaast gelden de lidmaatschapseisen van de International Guide Dog Federation (IGDF) en van Assistance Dogs International (ADI), die periodiek worden getoetst.

Verantwoordingsverklaring

KNGF Geleidehonden onderschrijft de drie principes van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen, te weten een scheiding van toezicht houden en besturen, de optimale besteding van middelen, en omgang met belanghebbenden. Per principe wordt hierna uitgewerkt hoe dit binnen KNGF Geleidehonden is verankerd.

1. Scheiding van toezicht houden en besturen

Taak en werkwijze van de directie

De eenhoofdige statutaire directie is verantwoordelijk voor het bepalen van het beleid en de strategie, en het vaststellen van de begrotingen. Daarnaast is de directie verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding die deels is gedelegeerd aan de leden van het managementteam. De directeur legt verantwoording af aan de raad van toezicht. In 2021 bestond de directie uit Meta Neeleman, directeur.

- De directie heeft in het bijzonder tot taak het strategisch beleid, de algemene coördinatie en de externe representatie op te zetten. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor de inhoudelijke en administratieve kwaliteitsbewaking en het personeelsbeleid.
- De directie presenteert elk kwartaal een financieel verslag aan de raad van toezicht.
- De directie vergadert regelmatig met het managementteam waarin de afdelingsmanagers zitting hebben. Besluiten van de directie worden zoveel mogelijk in het managementoverleg genomen en vervolgens als zodanig vastgelegd.

De directie ontvangt een bezoldiging conform de richtlijn die door Goede Doelen Nederland is opgesteld en voortvloeit uit de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen.

Taak en werkwijze van de raad van toezicht

De raad van toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid en de strategie van de directie en het financiële bestuur, en op de algemene gang van zaken bij KNGF Geleidehonden.

- Het toezicht strekt zich uit tot:
 - a. de realisatie van de doelstellingen van KNGF Geleidehonden;
 - b. de strategie en de risico's die verbonden zijn aan de activiteiten;
 - c. de opzet/werking van de interne systemen voor risicobeheersing en -controle;
 - d. de financiële verslaglegging.
- De raad van toezicht vergadert ten minste eenmaal per kwartaal. De directie legt tijdens deze vergaderingen verantwoording af aan de raad van toezicht.
- Tot de jaarstukken van de stichting behoort een verslag van de raad van toezicht waarin opgave wordt gedaan van de werkzaamheden in het boekjaar in overeenstemming met de bepalingen van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen. In het verslag worden van alle leden de relevante gegevens vermeld (personalia, beroep, nevenfuncties, tijdstip van eerste benoeming en de bijbehorende termijn).
- De raad van toezicht bespreekt ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van de directeur het eigen functioneren (als geheel en dat van de individuele leden).
- De raad van toezicht treedt op als werkgever van de directie. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor de benoeming, het vaststellen van de arbeidsvoorwaarden en de schorsing en het ontslag van de directie, en houdt toezicht op het functioneren. Jaarlijks wordt dit functioneren van de directie door de raad van toezicht geëvalueerd.

- De leden van de raad van toezicht genieten geen bezoldiging. De leden kunnen de gemaakte onkosten vergoed krijgen.
- In 2021 is er 1 wisseling geweest in de samenstelling van de raad van toezicht. Mijntje Lückérath-Rovers is per 31 december afgetreden na een toezichthouderschap van 8 jaar. Een overzicht van alle leden van de raad van toezicht is te vinden op pagina 28. Ultimo 2021 bestaat de raad van toezicht van KNGF Geleidehonden uit de heer Doede Vierstra, de heer Jan Sebel, mevrouw Jeltje Schraverus, mevrouw Mijntje Lückérath-Rovers, de heer Roland Zegger en de heer Hans Dekker. Per 1 februari 2022 zal een nieuw raad van toezicht-lid benoemd worden.

Taak en werkwijze van de beleggingsadviescommissie

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het strategisch beleggingsbeleid. Als klankbord en voor advies is de beleggingsadviescommissie ingesteld. De commissie heeft tot taak:

- adviseren bij het opstellen van het beleid;
- vooraf adviseren van de raad van toezicht bij het toezicht houden op de uitvoering van het beleggingsbeleid;
- adviseren bij aankopen of het verkopen van aandelen, obligaties en onroerende zaken;
- toezien op de naleving van het beleggingsbeleid zoals vastgesteld door de directie;
- achteraf controleren van het toezicht op het beleggingsbeleid door de raad van toezicht;
- het volgen van de prestaties van de externe vermogensbeheerder.

De beleggingsadviescommissie bestond in 2021 uit de directeur van KNGF Geleidehonden (als voorzitter), twee vertegenwoordigers uit de raad van toezicht en de manager Bedrijfsvoering.

In 2021 is de commissie één keer bijeengekomen. Na de afhandeling van de overgang naar de twee nieuwe vermogensbeheerders hebben de leden van de beleggingsadviescommissie over het eerste half jaar een financieel verslag van de beleggingen ontvangen, waarin de beleggingsresultaten en de ontwikkeling in de omvang van (delen van) het belegde vermogen zijn gerapporteerd. Daarnaast zijn de afzonderlijke rapportages van de vermogensbeheerders gedeeld en hebben beide partijen in een bijeenkomst een toelichting gegeven op hun werkwijze en resultaten. Deze bijeenkomst is als informatief ervaren en daarom is besloten deze terugkerend op de agenda te zetten.

Een overzicht van alle leden van de beleggingsadviescommissie in 2021 is te vinden op pagina 17.

Taak en werkwijze van de financiële commissie

De financiële commissie is een vaste commissie binnen de raad van toezicht die uit ten minste twee leden bestaat. De commissie is belast met het houden van toezicht op de financiële gang van zaken binnen de stichting en met de toetsing van de werking van de administratieve organisatie en interne controle, in het bijzonder de betalingsorganisatie en werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen. Belangrijke aandachtspunten voor de financiële commissie zijn het toetsen van:

- de naleving van wet- en regelgeving;
- de werking van de beginselen van goed bestuur;
- de financiële informatieverschaffing door de directeur;
- de naleving van aanbevelingen en de opvolging van opmerkingen van de externe accountant;
- het beleid van de directeur met betrekking tot fondsenwerving;
- de relatie met de accountant.

Ook heeft deze commissie tot taak het uitbrengen van advies aan de raad van toezicht over de jaarrekening, de (meerjaren)begroting, het beleidsplan en belangrijke kapitaalinvesteringen van de stichting.

Deze commissie is in 2021 vijf keer bijeen geweest. De commissie bestond in 2021 uit twee leden van de raad van toezicht, onder wie een voorzitter. Aan de bijeenkomsten van deze commissie hebben in 2021 ook deelgenomen de directeur en de manager Bedrijfsvoering. De vergadering van 10 mei 2021 stond in het teken van het jaarverslag 2020, waaraan ook de externe accountant deelnam. Een overzicht van alle leden van de auditcommissie is verderop in dit verslag te vinden.

Rolverdeling commissies KNGF Geleidehonden

Onderstaand treft u de huidige samenstelling van de diverse commissies van KNGF Geleidehonden.

Beleggingsadviescommissie:

- de heer drs. Jan Sebel	lid raad van toezicht
- mevrouw drs. Jeltje Schraверus	lid raad van toezicht

Financiële auditcommissie

- de heer drs. Jan Sebel	voorzitter en lid van raad van toezicht
- de heer drs. Roland Zegger	lid raad van toezicht

Remuneratiecommissie

- de heer drs. Doede Vierstra	voorzitter raad van toezicht
- mevrouw prof. dr. Mijntje Lückерath-Rovers	lid raad van toezicht

Bezoldigings- en vergoedingenbeleid

De bezoldiging van de directeur-bestuurder is gebaseerd op en valt binnen de richtlijnen zoals omschreven in de regeling 'Beloning directeuren' van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland. De bezoldiging bestaat daarnaast uitsluitend uit vaste componenten. Van dit beleid is in 2021 niet afgeweken.

De toezichthouders van KNGF Geleidehonden ontvangen geen bezoldiging voor hun werkzaamheden. Van dit beleid is in 2021 niet afgeweken.

Vanaf 1 januari 2022 neemt mevrouw Jeltje Schraверus deel aan de remuneratiecommissie als vervanging van mevrouw Mijntje Lückерath-Rovers.

2. Optimale besteding van middelen

De stichting streeft naar een goede balans tussen efficiëntie (doelmatigheid) en effectiviteit (doeltreffendheid). Naast de hoofddoelstelling houdt KNGF Geleidehonden zich bezig met het werven van fondsen om alle activiteiten te kunnen financieren. Uitgangspunt voor de fondsenwerving zijn de richtlijnen van Goede Doelen Nederland en de CBF Erkenningsregeling.

Meerjarenbeleidsplan geeft richting

Er is een meerjarenbeleidsplan (inclusief meerjarenraming) dat de beleidsdoelen en de financiële kaders aangeeft voor de komende jaren. Deze activiteiten vertalen zich in afdeling overstijgende organisatiedoelstellingen voor ieder kalenderjaar en in werkplannen voor de afdelingen. Op financieel gebied krijgen de plannen vorm in een nauwkeurig vastgelegde jaarbegroting. De raad van toezicht keurt deze (financiële) plannen goed.

De begrote doelstelling voor het jaar 2022 is als volgt:

Aantal af te leveren geleidehonden:

Blindengeleidehonden	67
Herplaatste geleidehonden	10
Autismegeleidehonden	2
Assistentiehonden	10
Buddyhonden PTSS	11
Buddyhonden overig	9
Totaal aantal afleveringen	<u>112</u>

Aantal pups

Aantal pups uit eigen fok	170
Aantal pups van derden	0
Totaal aantal pups	<u>170</u>

Aantal fokhonden

- Fokteven	39
- Dekreuen	14
Totaal aantal fokhonden	<u>53</u>

	Begroting 2022
Baten	
Som van de geworven baten	10.143
Bijdragen van zorgverzekeraars	1.430
Som der baten	11.573
Lasten	
Besteed aan doelstelling	10.193
Wervingskosten	3.075
Kosten beheer en administratie	929
Som van de lasten	14.197
Saldo voor financiële baten en lasten	-2.624
Saldo financiële baten en lasten	630
Saldo van baten en lasten	-1.994

Verhoudingsgetallen

Doelbestedingen als percentage van totale lasten	71,8
Beheer- en administratiekosten als percentage van totale lasten	6,5

Beleid ten aanzien van continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is bedoeld voor de situatie dat de inkomsten onverhoopt zouden terugvallen, terwijl de vaste kosten nog voor een bepaalde periode zullen doorlopen vanwege bestaande verplichtingen. Door op dat moment gebruik te maken van de continuïteitsreserve is het mogelijk een periode te overbruggen om de terugval in inkomsten te herstellen of de bedrijfsvoering aan te passen. De gewenste omvang is berekend conform de rekenmethodiek uit de richtlijn van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF).

Beleggingsbeleid

De jaarlijkse inkomsten uit fondsenwerving en vergoedingen van de zorgverzekeraars, WMO en bedrijven per afgeleverde hond zijn onvoldoende om de jaarlijkse kosten te dekken. Het vermogen dat niet is vastgelegd in materiële vaste activa wordt belegd om rendement te genereren ter aanvulling van dit exploitatietekort. Het rendement van deze beleggingen wordt jaarlijks besteed aan de doelstelling. Het uitgangspunt van het beleggingsbeleid is dat het belegde vermogen op peil blijft. In 2020 is het beleggingsstatuut aangepast. Hierin staat vermeld dat KNGF belegt op basis van een gematigd defensief tot neutraal profiel. Op basis van dit profiel én op basis van nadrukkelijke duurzaamheidseisen zijn in januari 2021 twee nieuwe vermogensbeheerders voor ons aan de slag gegaan. Daarbij is een goed afgewogen verdeling tussen beide beheerders, IBS en Van Lanschot, afgesproken; waarbij de ene beheerder een gematigd defensief en de andere een neutraal profiel hanteert. Dit om schommelingen in de markt op te vangen en risico's zo veel mogelijk te mijden. Voor het overige wordt er een open, transparant, duurzaam en maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid gevoerd waarbij de vermogensbeheerders veiligheid en continuïteit zo goed mogelijk combineren met een goed rendement.

Het te beleggen vermogen is in twee gelijke delen verdeeld over de twee vermogensbeheerders. Bij de overdracht is aan beide vermogensbeheerders gevraagd hun voorkeur aan te geven ten aanzien

van de portefeuille, ondergebracht bij Optimix.

KNGF heeft, rekening houdend met deze voorkeuren, de stukken toegewezen aan de vermogensbeheerders. Hierbij is een gelijke verdeling toegepast op basis van de waarde van de aandelen en obligaties. De stukken zijn vervolgens overgedragen aan de nieuwe vermogensbeheerders met uitzondering van een eigen Optimix aandelenfonds wat minder dan 1% van de totale waarde van de portefeuille betrof.

De stukken zijn kosteloos overgegaan naar van Lanschot en bij IBS was het mogelijk de stukken aan te houden bij de bestaande depotbank Caseis.

Vervolgens is de afgesproken omvang van de beleggingsportefeuille per vermogensbeheerder aangevuld met de daarvoor bestemde liquiditeiten.

Beide vermogensbeheerders hebben de stukken onder eigen beheer behouden of verkocht, en indien van toepassing rekening houdend met de looptijd van de obligaties.

De toegestane verhoudingen tussen de verschillende beleggingsvormen, waaronder aandelen en obligaties, vloeien voort uit het met de vermogensbeheerders afgesproken profiel.

Het beleggingsbeleid van KNGF Geleidehonden is gebaseerd op de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen en de Global Compact Criteria (duurzaamheidsprincipes volgens de *Ten Principles of the UN Global Compact*). De geselecteerde vermogensbeheerders committeren zich aan deze uitgangspunten. Ten overvloede is daarbij nog benoemd dat de vermogensbeheerders:

- niet aan shortselling zullen doen;
- geen securities lending zullen verrichten;
- geen derivaten zullen aan- of verkopen.

Een overzicht van de beleggingen exclusief de liquide middelen behorende bij de effectenportefeuilles:

<u>Vermogensbestanddelen</u>	31-12-2021		31-12-2020	
	x € 1.000,-	%	x € 1.000,-	%
Aandelen	13.142	47	8.023	48
Obligaties	13.768	49	7.993	47
Onroerend goed	973	3	841	5
Geldmarktfonds	256	1	0	
Totaal	28.139	100	16.856	100

Tot de beleggingsportefeuille worden ook de liquide middelen gerekend behorende bij de aandelen- en obligatieportefeuilles en de bedragen die op de geldmarkt worden uitgezet (daggeldleningen, deposito's, etc.).

De vermogensbeheerder met het neutrale profiel heeft per 31-12-2021 45% in obligaties en 55% in aandelen belegd. De vermogensbeheerder met het defensieve profiel heeft per 31-12-2021 58% in obligaties en 37% in aandelen belegd. Het restant betreft alternatieve beleggingen als de geldmarkt en onroerend goed.

Bij de Handelsbanken is nog een saldo opgenomen van € 766.000,- behorende bij het belegd vermogen. Deze zijn niet toegewezen aan een vermogensbeheerder.

Risicobeleid

Ondernemen is ook risico nemen. KNGF Geleidehonden besteedt veel aandacht aan het beheersen van risico's en heeft in 2019 risico-inventarisaties die mede zijn gebaseerd op de meerjarenstrategie 2019-2022. De directie is goed op de hoogte van de belangrijkste risico's en onzekerheden in de

branche en is van mening dat de interne risicomangement- en controlesystemen waarmee de organisatie brede risico's worden beheerst in 2019 adequaat hebben gewerkt. Het belangrijkste strategisch risico voor KNGF Geleidehonden is de reputatie; door een goede reputatie te behouden, blijft het vertrouwen van de stakeholders op peil en kan KNGF Geleidehonden haar kerntaken uitvoeren. Overkoepelend geldt dat we alle geïnteriseerde risico's zien als mogelijke bedreiging voor het werken aan onze missie in het realiseren van onze strategische doelstellingen. Op basis van kans- en impactbepaling wordt aangegeven welke risico's beheerst dan wel verbeterd of geaccepteerd moeten worden.

Een korte toelichting op de belangrijkste risico-typen:

Risico's op het gebied van interne processen (operationeel)

We streven voortdurend naar verbetering van onze interne processen. In 2021 is een aantal belangrijke risico's op dit gebied verminderd, doordat

- ons back-officesysteem is vervangen; waardoor financiële processen worden;
- de werkprocessen binnen de afdeling Training & Zorg beschreven zijn;

Voor 2022 staat vervanging van de front-office (hond-volg systeem) op het programma: Met het implementeren van een nieuw applicatie ondersteunen we onze processen, maken we informatie voor ambulante medewerkers toegankelijk, zorgen we efficiency en een veilige en adequate data-opslag.

Risico's op organisatieniveau

In 2019 zijn specifiek risico's benoemd ten aanzien van de ontwikkelingen in de organisatie. De invoering van een nieuwe organisatiestructuur en de daarmee gepaard gaande wens tot cultuurverandering en andere manieren van samenwerking, waren ingrijpend voor de medewerkers. Het management was zich hier terdege van bewust. In 2021 is gebleken dat deze risico's, mede door de invloed van corona, nadrukkelijker op de voorgrond traden. Hierop is actie ondernomen door – ook naar de toekomst toe – beter inzichtelijk te maken hoeveel medewerkers er minimaal nodig zijn bij een groeiend aantal honden – op basis hiervan is ook aanvullend personeel geworden. Ook is een start gemaakt met het bouwen van een flexibele schil rond Puppypleeggezinnenzorg (personeel op freelance basis). Benoemde risico's ten aanzien van mogelijk 'afhaken' van medewerkers of verminderde motivatie hebben de volle aandacht van de leidinggevenden.

Hondenziekten

Door uitgebreid DNA onderzoek als standaard onderdeel van onze werkwijze houden wij scherp zicht op de gezondheid van onze honden. De gegevens van onze honden en onze buitenlandse collega geleidehonden scholen staan in een internationale database geregistreerd. Wij maken binnen onze foklijn gebruik van dit internationale netwerk om de lijn gezond te houden en het ontstaan van ziekten/aandoeningen zo veel mogelijk te voorkomen. Daarnaast volgen wij de ontwikkelingen op het gebied van DNA onderzoek op de voet. Hierdoor werd vorig jaar een nieuwe methode voor het diagnosticeren van de erfelijke oogziekte Stargardt ingezet om onze labradors hierop preventief te onderzoeken. Dit is dan ook de reden dat wij in 2021 de erfelijke ziekte bij een aantal honden hebben geconstateerd. Ons fokteam zorgt dat deze erfelijke oogziekte geen vat meer krijgt op onze honden door de juiste honden met elkaar te kruisen en daarmee is dit probleem voor de toekomst prima hanteerbaar.

Financieel

Door een goede inrichting van processen, functiescheiding en aanvullende richtlijnen wordt zorg gedragen voor het maximaal besteden van de ons toevertrouwde middelen aan onze doelstelling. In het bijzonder letten we op risico's bij geldstromen en op juiste, doelmatige en doeltreffende uitgaven en bestedingen. Een specifieke risico-inventarisatie op dit gebied is in 2019 opgesteld, en werd ook in 2021 met de financiële auditcommissie besproken en geactualiseerd.

Als specifiek financieel risico (met een lage risicobereidheid) zien wij de beleggingen: om de financiële verplichtingen in de toekomst te compenseren met de inflatie, wordt een effectenportefeuille

aangehouden. Deze portefeuille wordt voorzichtig beheerd met een gematigd defensief tot neutraal risicoprofiel. In 2021 zijn twee nieuwe vermogensbeheerders aan de slag gegaan, op basis van strikte afspraken voor wat betreft het beleggingsprofiel. De aandelenportefeuille wordt voortdurend getoetst aan duurzame en maatschappelijke criteria. Ondanks de positieve resultaten uit het verleden zien wij een risico wanneer het beleggingsklimaat zich sterk gaat verslechteren. Hierover is overleg met de vermogensbeheerders en de Beleggings Advies Commissie.

Imago

Onze reputatie is van groot belang voor de continuïteit van ons werk. De risicobereidheid ten aanzien van imagoschade is zeer laag, aangezien dit kan leiden tot het verlies aan vertrouwen en als gevolg daarvan een afname van absoluut noodzakelijke donateurs en vrijwilligers. Daardoor zouden we minder tijd en middelen kunnen besteden aan de realisatie van onze missie. We zijn ons zeer bewust van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid, we onderhouden goede relaties met onze stakeholders en zijn transparant over wat we doen. De afdeling Fondsenwerving en Communicatie heeft hierbij een adviserende rol richting het managementteam en alle medewerkers en vrijwilligers.

Fraude

De risico's van mogelijke fraude worden frequent geïnterpreteerd en beoordeeld op de mate van waarschijnlijkheid waarmee ze zich kunnen voordoen en welke impact dat kan hebben. De fraude-inventarisatie maakt deel uit van de risico-inventarisatie van KNGF Geleidehonden, die met regelmaat door het management wordt besproken en geactualiseerd. Uit de inventarisatie is gebleken dat de risico's in dit opzicht klein zijn. Er zijn geen indicaties dat zich in het verslagjaar 2021 fraudegevallen hebben voorgedaan.

3. Omgang met belanghebbenden

KNGF Geleidehonden streeft naar tevreden belanghebbenden (stakeholders). Personeel, cliënten, vrijwilligers en donateurs nemen daarbij een belangrijke plaats in. KNGF Geleidehonden beschikt over meerdere instrumenten om de tevredenheid van haar belanghebbenden te peilen. Periodiek voert de stichting tevredenheidsonderzoeken uit onder medewerkers, vrijwilligers, donateurs en andere partners. Cliënten en pleeggezinnen worden jaarlijks structureel bevraagd over hun bevindingen en opvattingen omtrent de kwaliteit van de dienstverlening. Ook in 2021 vroegen we de puppypleeggezinnen en cliënten hoe de ondersteuning vanuit KNGF werd ervaren op een schaal van 1 tot 10. Er rolde een prachtige score uit van 8,4. De uitvraag naar cliënten leverde een score op van 8,3.

Ook gingen we in 2021 opnieuw in gesprek met klankbordgroepen die bestaan uit onze belangrijkste stakeholders.

Fokgastgezinnen en puppypleeggezinnen

De vrijwillige inzet van onze puppypleeggezinnen en fokgastgezinnen is voor KNGF Geleidehonden onmisbaar. Zonder overdrijving kan worden gesteld dat zonder deze honderden vrijwilligers geen geleidehonden kunnen worden opgeleid. We onderhouden goed contact met deze gezinnen. Ze krijgen regelmatig bezoek van onze puppy- en pleegzinneninstructeurs, ze kunnen altijd contact opnemen met het Servicebureau voor vragen en we organiseren diverse workshops waarbij we kennis delen. Ook organiseren we nestreünies. Normaal gesproken organiseren we die op het terrein bij KNGF Geleidehonden. Door de coronacrisis waren deze bijeenkomsten in 2021 uitsluitend digitaal. Er hebben veertien nestreünies plaatsgevonden. Deze bijeenkomsten zijn voor de fokgastgezinnen een mooie gelegenheid om 'hun' pups te zien als volwassen honden. Voor de pleeggezinnen is het een prettig weerzien waarbij nestgenoten met elkaar worden vergeleken, ervaringen uitgewisseld en waarbij de pups alvast kunnen kennismaken met het terrein waar ze hun schooltijd zullen gaan doorbrengen. De nestreünies worden altijd goed bezocht en bijzonder gewaardeerd door de

pleeggezinnen. Het was fijn dat we de gezinnen in ieder geval digitaal met elkaar in contact konden brengen.

Erkenning en waardering

Om hen te helpen hun taak goed te doen, worden puppypleeggezinnen en fokgastgezinnen intensief begeleid. De begeleiding moesten we vooral aan het begin van 2021 nog grotendeels uitstellen of op afstand via beeldbellen laten plaatsvinden. Naarmate de versoepelingen kwamen, bezochten we de pups en de pleeggezinnen weer vaker in de thuissituatie of bij een station.

Deze vrijwilligers kunnen altijd rekenen op onze steun, pandemie of niet. Op ieder moment van de dag, in noodgevallen zelfs 24/7, kunnen zij naar het Servicebureau of buiten kantooruren naar het noodnummer bellen bij vragen of problemen. KNGF Geleidehonden doet haar uiterste best een goede relatie met hen op te bouwen en te onderhouden, waardoor vrijwilligers zich betrokken en gewaardeerd voelen. Bij speciale gelegenheden, zoals Kerstmis of Dierendag, ontvangen de vrijwilligers een attentie.

Ambassadeurs vertellen hun persoonlijk verhaal en ons verhaal

Veel van de voorlichting over ons werk wordt gegeven door ambassadeurs van KNGF Geleidehonden. De ambassadeurs – geleidehondenbazen en puppypleeggezinnen – geven op vrijwillige basis overal in het land lezingen over het fenomeen geleidehond. Daarnaast helpen zij de stands te bemannen op beurzen en evenementen en verzorgen zij gastcolleges. De ambassadeurs zijn ervaringsdeskundigen. Dat maakt dat hun verhaal recht uit het hart komt. Zij kunnen als geen ander voor het voetlicht brengen wat het betekent om een geleidehond te hebben of een pup op te voeden. In 2021 waren er 128 ambassadeurs voor ons actief. In totaal zijn er 57 ambassadeursactiviteiten geweest. Door corona konden er vrijwel geen live ambassadeursactiviteiten plaatsvinden. In bepaalde maanden was dat op kleine schaal wel mogelijk. Tijdens de lockdowns hebben de ambassadeurs op verzoek online gastlessen of voorlichtingen gegeven. Zij zijn daar speciaal voor getraind.

Online verrassing in plaats van Ambassadeursdag

Omdat de jaarlijkse Ambassadeursdag niet door kon gaan in november, trakteerden we de ambassadeurs op een feestelijk pakketje per post met daarin iets lekkers voor de hond en iets leuks en praktisch voor de baas. Zo konden we deze groep vrijwilligers toch in het zonnetje zetten en bedanken voor hun inzet voor de organisatie.

Workshop voor leergierige pleeggezinnen

Sinds twee jaar krijgen de pleeggezinnen niet alleen volop begeleiding, maar kunnen ze aanvullend (vrijblijvend) ook nog diverse workshops volgen. Deze workshops gaven we in 2021 noodgedwongen digitaal. Voor puppypleeggezinnen en fokgastgezinnen werden er in 2021 zes digitale workshops georganiseerd omtrent het onderwerp leerprincipes. Zesmaal stond de workshop in het teken van houding en gedrag. Deze workshop bestond uit twee delen en vond in totaal dus twaalf keer plaats. Gemiddeld per bijeenkomst waren er 25 deelnemers. Het totaal aantal deelnemers per webinar lag tussen 150 en 175, een mooie opkomst! De webinars worden met veel enthousiasme ontvangen, er zijn zelfs mensen die twee tot drie keer deelnemen aan deze digitale bijeenkomsten.

In de zomer van 2021 zijn we gestart met een speciale presentatie voor pleeggezinnen die hun eerste KNGF-pup in huis hebben. Deze online bijeenkomst is zes keer gegeven en er hebben in totaal vijftig mensen aan deelgenomen. De presentatie wordt als positief ervaren, als een toegevoegde waarde op alle andere informatie die beschikbaar is. Na de presentatie krijgt deze groep pleeggezinnen ook nog een aantal filmpjes toegestuurd met daarin tips voor het opvoeden van hun pup.

Dergelijke informatieve workshops zijn voor veel van onze cliënten wat lastiger te volgen. Voor hen hebben we in 2021 naar een nieuwe vorm gezocht. Uiteindelijk hebben we een podcast gemaakt met drie afleveringen en deze gedeeld met de cliënten.

Assisteren in de kennel of op kantoor

Er zijn vrijwilligers die het professionele kennelpersoneel assisteren bij de verzorging van de honden. Ook zijn er vrijwilligers die kleine onderhoudsklussen voor hun rekening nemen, het kantoorpersoneel

assisteren en vervoersdiensten verzorgen, bijvoorbeeld voor het halen of brengen van honden van en naar de dierenkliniek. Tijdens de coronacrisis kon deze groep vrijwilligers zich in 2021 minder inzetten dan in voorgaande jaren.

Doppen inzamelen voor KNGF Geleidehonden

Verspreid door het hele land zetten enthousiaste spaarders zich in om geld in te zamelen door doppen te sparen. In 2021 werd er voor € 46.120,- met deze actie opgehaald. Doppenspaarders brengen hun doppen zelf naar een regionaal 'doppendepot'. In 2021 waren er zeven depots. De depots, verspreid over Nederland, werken geheel zelfstandig en hanteren een eigen werkwijze en innamebeleid voor wat betreft de doppen.

Fondsenwerving

Ook in 2021 speelden de diverse coronamaatregelen een grote rol in onze mogelijkheden om fondsen te werven. Evenementen gingen niet door en gedurende de eerste zeventien weken van het jaar was het niet mogelijk om nieuwe donateurs te werven op straat. Met veel flexibiliteit en extra inzet, is er een inhaalslag gemaakt. Zo is telemarketing als kanaal intensiever ingezet en zijn winback campagnes gerealiseerd op oud-donateurs. Daarmee is toch het jaardoel gerealiseerd. Het is hartverwarmend dat zoveel donateurs KNGF Geleidehonden blijven steunen en dat de geefbereidheid zo hoog is. We mochten 11.552 donateurs welkom heten. En we hebben nieuwe online werftechnieken ingezet om meer mensen kennis te laten maken met onze organisatie en ze van daaruit te interesseren in het doen van een donatie. Nadat we via een aantal testprojecten kennis hadden opgedaan, waren met name de positieve reacties en vele donaties die volgden op onze vuurwerkcampagne ronduit succesvol te noemen. Op de valreep van 2021 is per 1 december een nieuwe online marketeer gestart om hier een goed vervolg aan te kunnen geven. Bijzonder was de lunch die wij in oktober organiseerden in de kennel, speciaal voor onze bijzondere relaties.

Ondanks de moeilijke omstandigheden, groeiden de donaties met € 398.528,- ten opzichte van het vorige jaar. We zijn enorm dankbaar voor de steun van al onze donateurs, waardoor we ons mooie werk kunnen voortzetten.

Een kijkje in onze keuken

Tweemaal per week zijn bezoekers welkom op ons terrein van het opleidingscentrum om via onze unieke geleidehondenbeleving te ervaren hoe het is om 'blind' met een geleidehond door hartje Amsterdam te lopen. Daarnaast worden de bezoekers rondgeleid over het terrein en krijgen ze uit eerste hand van onze ambassadeurs te horen wat een geleidehond betekent voor iemand met een beperking. De Beleving op het terrein kon in 2021 helaas niet doorgaan.

Relatiedagen

In 2021 konden we wederom geen relatiedagen organiseren op het terrein. Wel vond in oktober een speciale jubileumlunch plaats in de kennel voor major donors die zich hiervoor konden opgeven.

Communicatie met stakeholders

KNGF Geleidehonden besteedt veel aandacht aan een goede communicatie met iedereen die het mogelijk maakt de doelstellingen te realiseren: medewerkers, cliënten, vrijwilligers, donateurs en sponsors. Voor het personeel hebben we het intranet 'Sunny'. Donateurs worden op de hoogte gehouden door middel van (e-mail)nieuwsbrieven en het relatiemagazine 'Uitgelaten', dat in 2021 twee keer verscheen. Daarnaast ontvingen donateurs, cliënten en puppypleeggezinnen – zoals ieder jaar – een verkorte versie van het jaarverslag, het zogenaamde jaarbericht. Verder vond veelvuldig communicatie plaats via de websites, social media, persberichten en overige media. Voor puppypleeggezinnen is er het extranet 'MijnKNGF' en de tweemaandelijks e-mailnieuwsbrief, die bijzonder gewaardeerd wordt. Ook voor onze cliënten maken we een tweemaandelijks e-mailnieuwsbrief, die goed toegankelijk is voor lezers met een visuele beperking. Via deze kanalen houden we onze stakeholders op de hoogte van actuele zaken en betrekken we ze bij onze organisatie.

Klankbordgroepen

Via klankbordgroepen gaan we in gesprek met vertegenwoordigers van onze cliënten, puppypleeg-/fokgastgezinnen en vrijwilligers. Deze klankbordgroepen komen jaarlijks minimaal één, maar meestal twee keer bij elkaar. Ook in 2021, via het beeldscherm. Tijdens deze bijeenkomsten horen we wat er speelt en welke vragen, zorgen en ideeën er zijn. Ook gaan we met hen in gesprek over onze plannen voor de toekomst. We leggen ideeën voor, maar vragen ook om verbeterpunten of advies. De informatie die we via de klankbordgroepen vergaren, gebruiken we om onze dienstverlening verder te verbeteren.

Communicatie via online kanalen:

In 2021 hebben we hard gewerkt om de gebruiksvriendelijkheid van de websites beter te maken. Het navigeren over de website is makkelijker gemaakt, met name voor mobiel gebruik, en is er een zoekmachine toegevoegd waarmee bezoekers makkelijker informatie kunnen vinden.

Steeds meer mensen weten hun weg te vinden naar de website van KNGF Geleidehonden. Meer dan 500.000 bezoekers hebben we mogen ontvangen in 2021, dit is mede te danken aan de meer dan 130 nieuwe pagina's die we hebben toegevoegd met inspirerende verhalen, achtergronden en informatieve pagina's. En steeds meer zien we dat onze bezoekers ons werk waarderen en ons willen steunen. In 2021 hebben we een record aantal donaties mogen ontvangen via de website.

Social media

De vier commercials in animatievorm van de 'KNGF Opent Werelden' campagne zijn ook veelvuldig ingezet op social media, zowel organisch als betaald, voor online zichtbaarheid en het werven van donaties. Daarnaast hebben we de campagne 'Hulphond is welkom' volop gedeeld en is er in samenwerking met Hulphond Nederland een website opgezet waar cijfers & feiten en verhalen van ondernemers te vinden zijn.

Op social media weten steeds meer mensen ons te vinden en hebben we een mijlpaal van 60.000 Facebook fans en 10.000 Instagram volgers bereikt. Via onze social kanalen, nieuwsbrieven en website hebben wij afgelopen jaar veel verteld en laten zien over de training van de verschillende hulphonden, de impact van een hulphond op het leven van onze cliënten en campagnes zoals Missie538.

E-mail marketing

Met een gratis online inkijkje in het leven van twee blindengeleidehond in spé, namelijk Goochem en Reza zijn in het voorjaar en najaar van 2021 binnen vier weken 4.000 geïnteresseerden in de geboorte, opleiding en het werk van de twee pups gedoken.

In de tweede helft van 2021 hebben wij via verschillende Facebook-campagnes de KNGF Quiz georganiseerd. We testten op die manier van 2.500 individuen hun kennis over het onderwerp Geleidehonden. Vijfhonderd mensen hebben een belofte gedaan om hun stoep vrij te houden voor onze cliënten en driehonderd mensen hebben zich ingeschreven om van KNGF gedragstrucjes voor hun eigen hond van KNGF te ontvangen. Het aantal nieuwsbrief abonnees is met 47,5% gestegen!

Contact met breder werkveld (nationaal)

We besteden veel aandacht aan de communicatie en samenwerking met het bredere werkveld, zoals revalidatie-instellingen, zorgverzekeraars, relevante koepelorganisaties, nevenorganisaties, politici, zorginstellingen en andere betrokkenen. KNGF Geleidehonden is geregeld aanwezig op relevante beurzen en evenementen, en verzorgt lezingen in het werkveld. Helaas konden veel van deze activiteiten ook in 2021 doorgaan. Om mensen met een beperking of stoornis en hun omgeving te wijzen op wat KNGF Geleidehonden door middel van een speciaal opgeleide hond kan bijdragen aan de kwaliteit van hun leven, organiseren we open dagen. Door de coronacrisis vonden er minder open dagen plaats dan voorgaande jaren.

Met betrekking tot de autismegeleidehonden is er regelmatig contact met de Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA). Daarnaast is er nauwe samenwerking met het Veteraneninstituut over de toewijzing van buddyhonden aan (oud-)geüniformeerden met een posttraumatische stressstoornis (PTSS).

KNGF Geleidehonden is betrokken geweest bij het door de Raad voor Dieraangelegenheden en het

ministerie van LNV ondersteunde vooronderzoek naar en de uiteindelijke realisatie van een branchevereniging voor dierondersteunde interventies. De directeur van KNGF heeft plaatsgenomen in het bestuur van deze vereniging. Verder denkt KNGF Geleidehonden actief mee over toegankelijkheidscriteria en normstelling voor assistentiehonden, in samenspraak met partners uit het veld en het ministerie van VWS.

Internationaal netwerk

KNGF Geleidehonden is lid van de International Association of Human-Animal Interaction Organizations (IAHAIO), de International Society for Anthrozoology (ISAZ), Assistance Dogs International (ADI), Assistance Dogs Europe (ADEu), en van de International Guide Dog Federation (IGDF).

KNGF Geleidehonden heeft een actieve rol in het Europese initiatief om een officiële standaard te ontwikkelen voor assistentiehonden – de paraplu-term voor alle honden die in een een-op-een combinatie worden geplaatst bij de cliënt. Het betreft hier onder meer blindengeleidehonden, ADL-honden, buddyhonden en medische signaalhonden. De werkzaamheden vinden plaats in de Europese, technische commissie 'CEN TC 452'.

Bereikbaarheid

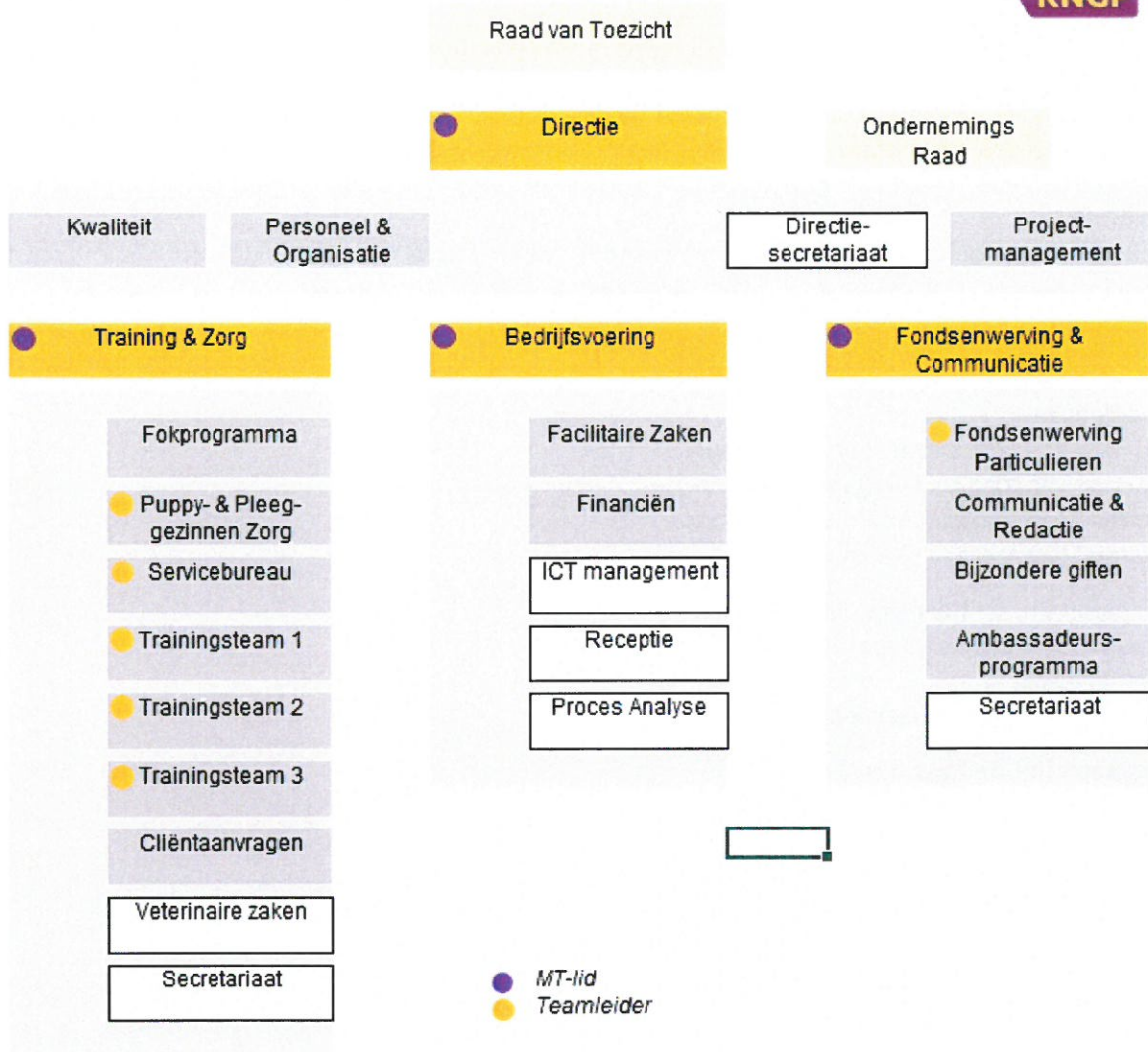
De organisatie streeft ernaar open en benaderbaar te zijn voor allerlei vragen, vooral via het secretariaat, de afdeling Fondsenwerving & Communicatie en natuurlijk via ons Servicebureau waar cliënten en puppypleeg/fokgastgezinnen terecht kunnen met al hun vragen. Buiten kantooruren is het Servicebureau in noodgevallen zelfs 24/7 te bereiken voor cliënten en puppypleeg- en fokgastgezinnen.

Klachtenregeling

KNGF Geleidehonden hanteert een formele klachtenregeling. Deze is telefonisch en via e-mail opvraagbaar en ook toegankelijk via de website van de organisatie. In 2021 heeft de organisatie 27 klachten en 43 uitingen van ongenoegen ontvangen. De meest voorkomende klachten en uitingen van ongenoegen gingen over de attentheid van KNGF, over het materiaal zoals tuig of halsband, omgang met de hond van cliënt of pleeggezin, over de werving van donateurs op straat of over diverse onderwerpen zoals doppensparen, of het niet voldoen aan verwachtingen.

In het kader van veiligheid en integriteit is daarnaast onze meldregeling opengesteld voor een ieder die zich onverhoopt niet veilig voelt of heeft gevoeld in het contact met KNGF. Dit conform de richtlijnen van Goede Doelen Nederland.

Organisatieschema per 31 december 2021

Raad van toezicht

Voorzitter: de heer drs. Doede Vierstra

Beroep:

- Managing Director van Phoibos Finance B.V.
- Interim-bestuurder/toezichthouder op last van de Ondernemingskamer (Hof Amsterdam)

Nevenfuncties:

- Voorzitter raad van commissarissen Stedin Groep N.V.
- Lid raad van commissarissen en voorzitter Audit Comité van PGGM N.V.
- Lid raad van toezicht en voorzitter Audit Comité van het Leids Universitair Medisch Centrum
- Bestuurslid van de Stichting Nyenrode en voorzitter van het Audit Comité
- Penningmeester in het Bestuur van Hermitage aan de Amstel, Amsterdam

Algemeen lid: mevrouw prof. dr. Mijntje Lückerath-Rovers

Beroep: hoogleraar Corporate Governance Tilburg University / TIAS Business School

Nevenfuncties:

- Lid raad van commissarissen NRC Media
- Lid raad van toezicht Diergaarde Blijdorp
- Lid raad van toezicht Erasmus Trustfonds
- Lid raad van toezicht Erasmus MC

Algemeen lid: de heer drs. Hans Dekker

Beroep: gezondheidszorgpsycholoog

Nevenfuncties:

- Ambassadeur KNGF Geleidehonden

Algemeen lid: de heer drs. Jan Sebel

Actief als toezichthouder

Nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Toezicht Handicap NL
- Lid Raad van Toezicht en tevens voorzitter auditcommissie Stichting Wilde Ganzen
- Voorzitter bestuur Stichting Fair Capital Impact Fund
- Lid Bestuur Stichting Muziekatelier Huizen
- Lid Bestuur Stichting ITGD
- Voorzitter Bestuur Stichting Administratiekantoor Roto BV
- Lid Raad van Toezicht Stichting Hospice Huizen

Algemeen lid: mevrouw drs. Jeltje Schraeverus MHA

Beroep: interim-bestuurder en organisatieadviseur

Nevenfunctie:

- Voorzitter raad van bestuur Slingelandziekenhuis Doetinchem
- Lid raad van toezicht Rijndam Revalidatie

Algemeen lid: de heer drs. Roland Zegger

Beroep: Venture Partner NLC bv

Nevenfuncties:

- Mentor bij O3.nl
- Lid raad van advies Technobis bv
- Lid raad van commissarissen NC Biomatrix bv

Rooster van benoeming en aftreden:

Naam	Benoemd per	Eerste herbenoeming	Tweede herbenoeming en laatste keer
Mijntje Lückcrath-Rovers	2 december 2013	31 december 2017	31 december 2021
Hans Dekker	1 januari 2017	1 januari 2021	1 januari 2025
Doede Vierstra	1 juli 2018	1 juli 2022	1 juli 2026
Jan Sebel	1 juli 2018	1 juli 2022	1 juli 2026
Jeltje Schraverus	15 oktober 2018	15 oktober 2022	15 oktober 2026
Roland Zegger	15 oktober 2018	15 oktober 2022	15 oktober 2026

Bestuur

directeur-bestuurder: mevrouw Meta Neeleman

Beroep: directeur-bestuurder

Nevenfuncties:

- Lid bestuur Vereniging Dier & Zorg
- Voorzitter BBN

Colofon

KANTOOR EN OPLEIDINGSCENTRUM

Amstedijk Noord 42
1184 TD Amstelveen
Postadres: Postbus 544
1180 AM Amstelveen
Telefoon: 020 - 496 93 33
E-mail: info@geleidehond.nl
Internet: www.geleidehond.nl

Bank:

Rabobank: NL62 RABO 0354 1860 00
ING: NL81 INGB 0000 2754 00

Kamer van Koophandel: 41200230

KNGF Geleidehonden is:

- houder van door DNV-GL toegekende certificaten ISO 9001:2015 en NEN-EN 15224:2017 voor Zorg en Welzijn;
- een erkend goed doel volgens de Erkenningsregeling van het Centraal Bureau Fondsenwerving;
- lid van International Guide Dog Federation (IGDF);
- lid van Assistance Dogs International (ADI);
- lid van International Association of Human Animal Interaction Organizations (IAHAIO);
- lid van The International Society for Anthrozoology (ISAZ);
- lid van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland;
- een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) en als zodanig vrijgesteld van schenk- en erfbelasting.

Keurmerken:

CBF erkend goed doel
IGDF-keurmerk
ISO-keurmerken – ISO-norm voor Zorg en Welzijn (officieel NEN-EN 15224:2017) en de ISO 9001:2015-norm)

JAARREKENING

Balans

(na resultaatbestemming)
(bedragen x € 1.000,-)

	31-12-2021	31-12-2020
ACTIVA		
Immateriële vaste activa	153	116
Materiële vaste activa	2.542	2.922
Financiële vaste activa	60	72
	<u>2.755</u>	<u>3.110</u>
Vorraden	55	80
Vorderingen en overlopende activa	1.387	1.453
Effecten	28.139	16.856
Liquide middelen	9.224	15.118
	<u>38.805</u>	<u>33.507</u>
Totaal activa	<u>41.560</u>	<u>36.617</u>
PASSIVA		
<u>Reserves en fondsen</u>		
Continuïteitsreserve	9.783	9.370
Bestemmingsreserves	26.207	21.951
Bestemmingsfondsen	3.422	3.708
	<u>39.412</u>	<u>35.029</u>
Voorzieningen	476	481
Kortlopende schulden	1.672	1.107
Totaal passiva	<u>41.560</u>	<u>36.617</u>

Staat van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Baten			
Baten van particulieren	11.614	8.770	9.755
Baten van bedrijven	265	500	301
Baten van loterijorganisaties	2	2	3
Baten van andere organisaties zonder winststreven	267	290	247
Som van de geworven baten	12.148	9.562	10.307
Bijdragen van zorgverzekeraars	1.344	1.940	1.516
Overige baten	27	15	11
Som der baten	13.519	11.517	11.833
Lasten			
Besteed aan doelstelling	9.558	10.114	8.575
Wervingskosten	2.082	2.800	2.284
Kosten beheer en administratie	951	836	864
Som van de lasten	12.591	13.750	11.723
Saldo voor financiële baten en lasten	928	-2.233	110
Saldo financiële baten en lasten	3.454	507	157
Saldo van baten en lasten	4.382	-1.726	267
Bestemming saldo van baten en lasten:			
- Continuïteitsreserve	413	0	150
- Bestemmingsreserves	4.255	-1.406	-201
- Bestemmingsfondsen	-286	-320	318
Totaal	4.382	-1.726	267

Negatieve bedragen duiden op een onttrekking, positieve op een toevoeging c.q. een dotatie aan een reserve c.q. een fonds.

De verdeling van het resultaat is goedgekeurd door de raad van toezicht en verwerkt in de jaarrekening.

Kasstroomoverzicht

Een kasstroomoverzicht is een overzicht van de kasstroom, ofwel de feitelijke geldstromen die in de organisatie in de loop van een boekjaar binnenkomen en uitgaan. Voor 2021 ziet het overzicht er als volgt uit (bedragen x € 1.000):

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Resultaat	4.383	267
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Aanpassingen:		
- Afschrijvingen	586	688
- Afschrijvingen op desinvesteringen	-632	-86
- Mutatie voorraden/vorderingen	90	208
- Mutatie schulden kortlopend	565	-35
- Mutatie voorzieningen	-6	25
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>603</u>	<u>800</u>
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Mutaties:		
- Investerings	-263	-218
- Desinvesteringen	654	112
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>391</u>	<u>-106</u>
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
- Verschuiving naar vermogensportefeuille	-9.669	-1.225
- Ongerealiseerd resultaat beleggingen	-2.554	-210
- Gerealiseerd resultaat beleggingen	940	250
- Aflossing financiële vaste activa	12	12
	<u>-11.271</u>	<u>-1.173</u>
Mutatie liquide middelen	<u>-5.894</u>	<u>-212</u>

Toelichting behorende bij de jaarrekening

Algemeen

Stichting Koninklijk Nederlands Geleidehondenfonds is gevestigd te Amsterdam en kantoorhoudende te (1184 TD) Amstelveen, Amsteldijk Noord 42 en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41200230. De jaarrekening is opgesteld conform de algemeen geldende richtlijnen voor het opstellen van jaarverslagen, de Richtlijnen voor de Jaarverslaglegging voor Fondsenwervende Instellingen (RJ 650) alsmede de Richtlijnen en Erkenningsregeling van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF).

Het jaarverslag is mede opgesteld op basis van de richtlijnen van de Vereniging Goede Doelen Nederland inzake de beloning van de directie.

Verslaggevingsperiode

Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

De bedragen zijn opgenomen in euro's. In de jaarrekening wordt ook k gebruikt, bijvoorbeeld 10k. Deze letter staat voor 1.000 euro. 10k betekent 10.000 euro. De term 'mln' voor miljoen.

Covid-19

In 2021 heeft KNGF net als andere organisaties de impact van Corona gevoeld. Toch hebben wij er alles aan gedaan om onze cliënten bij te staan en nieuwe combinaties mogelijk te maken. Gelukkig hebben wij gemerkt dat onze donateurs ons niet in de steek laten. Ondanks dat ook in 2021 de straatwerving voor een deel heeft stil gelegen en wij geen evenementen hebben kunnen realiseren zijn de inkomsten boven begroting uitgekomen.

De kosten zijn mede hierdoor ook lager uitgekomen. Geplande activiteiten hebben in verband met de restricties van Corona niet plaats gehad en daarmee zijn kosten niet gemaakt.

Door de uitval van personeel als gevolg van Corona is de doorlooptijd van de training van onze honden langer geworden. We halen daarmee het beoogde aantal afleveringen van blindengeleidehonden helaas niet waardoor we op inkomsten van zorgverzekeraars onder begroting uitkomen.

KNGF is in staat met de aangewezen reserves mogelijke tegenvallers op te vangen. Ook de spreiding van de inkomstenbronnen maakt KNGF minder afhankelijkheid van één specifieke bron, daarmee is KNGF in staat haar doelen te blijven realiseren.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten en continuïteitsveronderstelling. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). Ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Transacties in vreemde valuta

Transacties luidend in vreemde valuta worden omgerekend tegen de geldende wisselkoers per transactiedatum. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen per transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden in de staat van baten en lasten opgenomen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsportefeuille, gekochte aandelen en obligaties, verstrekte leningen en overige vorderingen. Stichting KNGF maakt in de bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de organisatie blootstellen aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen heeft de stichting een gematigd defensief beleid, inclusief een stelsel van limieten en procedures, opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de stichting zoveel mogelijk te beperken. Om valutarisico's te beheersen kan stichting KNGF gebruikmaken van termijntransacties met een looptijd van maximaal een jaar, waarbij ultimo elk boekjaar alle termijntransacties aflopen. Deze transacties worden niet ingezet voor handelsdoeleinden, maar slechts ter afdekking van valutarisico's.

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor het grootste deel geconcentreerd bij grote zorgverzekeraars in Nederland. Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De stichting heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de economische gebruiksduur van het object verlengen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Op terreinen (grond), dienstwoningen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

	percentages	
	afschrijving	restwaarde
- Hoofdgebouw	5	0
- Kennel	7	0
- Infrastructuur	10	0
- Bedrijfswagens	15-25	0
- Inrichting/inventaris	20	0
- Machines, hard- en software	33	0

Financiële vaste activa

Leningen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs (nominale waarde) onder aftrek van noodzakelijk geachte waardeverminderingen.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden. Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (nominale waarde) onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Effecten

De op de beurs genoteerde effecten worden gewaardeerd tegen reële waarde (marktwaaarde). Alle gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van de beursgenoteerde effecten worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit op de korte termijn te waarborgen in geval van (tijdelijk) sterk tegenvallende opbrengsten uit fondsenwerving en beleggingen.

Bestemmingsreserves

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserves is door de directie met goedkeuring van de raad van toezicht bepaald en betreft geen formele verplichting. De directie kan deze beperking met toestemming van de raad van toezicht opheffen.

Bestemmingsfonds(en)

Een bestemmingsfonds bevat middelen die zijn verkregen van derden (schenkers) met een door die derden aangegeven specifieke bestemming.

Voorzieningen

Voor verwachte kosten inzake groot onderhoud van panden, installaties e.d. is een voorziening gevormd, gebaseerd op een meerjarig onderhoudsplan. Tevens is een voorziening gevormd voor verwachte jubileumuitkeringen aan personeel. Voorzieningen worden opgenomen in geval sprake is van een feitelijke dan wel wettelijke verplichting. De omvang is op betrouwbare wijze te schatten en de post leidt waarschijnlijk tot uitstroom van middelen.

Pensioenregeling

De stichting heeft aan haar werknemers een 'toegezegde bijdrageregeling' toegekend. In overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RJ 271.302 wordt deze regeling in de jaarrekening verwerkt als een toegezegde bijdrageregeling. De stichting heeft in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen, anders dan hogere toekomstige premies. Voor zover bekend zijn er per balansdatum geen tekorten of overschotten bij het bedrijfstakpensioenfonds die van invloed kunnen zijn op de omvang van de in de toekomst te betalen premies.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in buitenlandse valuta zijn herleid naar euro's met gebruikmaking van de gewogen gemiddelde omrekeningskoersen voor de desbetreffende periodes.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten uit fondsenwerving

Donaties en giften zonder specifieke bestemming (algemene bijdragen) worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen. Donaties en giften met een specifieke bestemming worden in het jaar verantwoord waarin de kosten voor deze bestemming worden gemaakt. Giften van een zaak in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland. De inzet van vrijwilligers wordt niet in geld gewaardeerd.

Baten uit nalatenschappen

Voor nalatenschappen waarin Stichting KNGF is benoemd als (mede)erfgenaam geldt dat in principe de vordering in de administratie wordt opgenomen op het moment waarop de eindafrekening is ontvangen. Voorlopige uitbetalingen, in de vorm van voorschotten, worden verantwoord in het boekjaar waarin ze worden ontvangen. De opbrengsten uit legaten worden in principe verantwoord in het jaar waarin het legaat aan Stichting KNGF is gemeld. Uitzondering op deze regel vormt de situatie waarin op voorhand kan worden ingeschat dat het legaat mogelijk niet kan worden uitgekeerd.

Verkoop van artikelen

Opbrengsten uit de verkoop van artikelen worden onder de baten tegen de brutowinst opgenomen. De brutowinst is de netto-omzet verminderd met de kostprijs van de verkochte artikelen. Onder de netto-omzet wordt verstaan de opbrengst onder aftrek van kortingen en over de omzet geheven belastingen. Onder de kostprijs wordt verstaan de inkoopwaarde van de goederen, verhoogd met de op de inkoop en verkoop drukkende directe (aan derden betaalde) verwervingskosten. De door de stichting in dit verband gemaakte eigen kosten worden als kosten van fondsenwerving verantwoord.

Kostentoe rekening

Kosten worden toegerekend aan de categorieën 'doelstelling', 'werving baten', 'beleggingen' en 'beheer en administratie'. Direct aan deze categorieën toerekenbare kosten worden ook direct daaraan toegerekend. Onder de 'doelstelling' valt de afdeling Training & Zorg. Tot deze afdeling behoren de volgende onderdelen: Puppyleeggezinnenzorg (ppz), Fok, het Servicebureau voor puppyleeggezinnen en cliënten, de teams Training & Zorg die zich bezighouden met het opleiden

van geleidehonden met trainers, instructeurs en kennelmedewerkers en Training & Zorg algemeen met specialisten, het kennelbeheer en externe trainers.

Aan de 'wervingskosten van de baten' worden de directe kosten van de afdeling Fondsenwerving en werving nalatenschappen toegerekend. Beleggingskosten worden direct toegerekend aan 'financiële baten en lasten'. En de kosten van de afdeling Directie, Beheer & Administratie, de Ondernemingsraad en de Raad van Toezicht worden toegerekend aan 'beheer en administratie'.

Niet direct toerekenbare kosten worden in eerste instantie toegerekend aan het bedrijfsonderdeel waarop deze kosten betrekking hebben. fondsenwerving is 100% 'werving baten' en communicatie/voorlichting is 100% 'besteed aan de doelstelling'.

De overige niet direct toerekenbare kosten worden aan de hand van de volgende uitgangspunten toegerekend:

- kosten ICT, waaronder de afschrijvingen van (algemene) hard- en software, worden toegerekend op basis van het aantal werkplekken;
- kosten P&O, Salarisadministratie en het Facilitair Loket worden toegerekend op basis van de personele bezetting van de afdelingen en
- huisvestingskosten worden toegerekend op basis van het aantal m2; de afschrijvingslasten van de gebouwen worden overeenkomstig de sleutel van huisvesting toegerekend.

Rentetoe rekening is niet van toepassing

Toelichting op de balans

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa vallen de investeringen in software. Het verloop van deze investeringen in 2021 is als volgt (bedragen x € 1.000):

	Software	Projecten in uitvoering	Totaal
<i>Aanschafwaarde</i>			
Saldo 1 januari	1.232		1.232
Investeringen	12	94	106
Desinvesteringen	99		99
Saldo 31 december	1.145	94	1.238
<i>Afschrijvingen</i>			
Saldo 1 januari	1.116		1.116
Afschrijvingen	68		68
Desinvesteringen	99		99
Saldo 31 december	1.085		1.085
<i>Boekwaarde per</i>			
31-12-2021	59	94	153

Voor geleidehond.nl is een investering gedaan van 10k. We hebben een nieuwe landingspagina module gerealiseerd waarmee we in staat zijn om nieuwe, nog niet bestaande elementen, aan pagina's toe te voegen. Hierbij valt te denken aan een element waarmee we vacatures kunnen tonen op een pagina.

In 2021 is voor een bedrag van 93k gedesinvesteerd. Deze desinvesteringen zijn voor het grootste deel toe te wijzen aan de e-learning software die in 2012 is aangeschaft. Deze software is gedateerd en voldoet niet meer aan de behoefte van de gebruikers. In de bestemmingsreserve innovatie is een bedrag opgenomen voor een nieuwe e-learning omgeving. Deze investeringen zijn in de lange termijn planning van ICT meegenomen.

Om de organisatie ontwikkeling te ondersteunen loopt er binnen KNGF een groot IT-project. De implementatie van de back-office systemen is in 2021 gestart en loopt door in het eerste kwartaal van 2022. De totale implementatie kosten bedragen naar verwachting 98k.

Ook is er een lopende investering ten behoeve van de landingspagina van onze website.

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa in 2021 is als volgt weer te geven (bedragen x € 1.000,-):

	Gebouwen, terreinen en infrastructuur	Vervoermiddelen	Hardware	Overige investeringen	Projecten in uitvoering	Totaal
<i>Aanschafwaarde</i>						
Saldo 1 januari	8.737	1.213	385	1.536	22	11.893
Investeringen		96	21	17	26	159
Desinvesteringen		119	113	301	22	555
Saldo 31 december	8.737	1.189	293	1.252	26	11.497
<i>Afschrijvingen</i>						
Saldo 1 januari	6.592	759	321	1.300		8.971
Afschrijvingen	236	145	34	101		517
Desinvesteringen		119	113	301		533
Saldo 31 december	6.829	786	242	1.099	0	8.955
<i>Boekwaarde per 31-12-2021</i>						
	1.909	403	51	153	26	2.542

Gebouwen, terreinen en infrastructuur

De aanschafwaarde van € 8,7 mln. heeft betrekking op de aankoopwaarde van grond aan de Amsteldijk Noord 41/42 te Amstelveen, alsmede op drie dienstwoningen, een nieuw kennelgebouw, investeringen in het hoofdgebouw en het oude kennelgebouw aldaar dat volledig is gerenoveerd en in gebruik is genomen als kantoorpand, investeringen in zonnepanelen en lichtmasten op het terrein. Op grond en dienstwoningen wordt niet afgeschreven. De WOZ-waarde van het onroerend goed per peildatum 1-1-2020 is vastgesteld op € 5,5 mln. (de WOZ-waarde per peildatum 1-1-2021 is nog niet bekend). Het onroerend goed is verzekerd voor € 7,7 mln.

Vervoermiddelen

Investeringen:

In 2021 is er een nieuwe bestelwagen, een Nissan Electric Business (51k) vanuit een private sponsor, en een trainersbus (43k) vanuit de sponsor NH1816 toegevoegd aan ons wagenpark. Een van de aanhanger is in 2021 vervangen door een nieuwe Loady aanhanger (2k)

Het totale wagenpark per 31-12-2021 bestaat uit 19 personenauto's waarvan negen onder een volledige lease constructie, twee aanhangers, acht bestelauto's, 14 trainersbussen en twee cliëntenbussen. In 2021 is één trainersbus herbested.

In 2021 zijn drie auto's gedesinvesteerd. Als gevolg van een ongeluk is er één personenauto uit 2012 volledig afgeschreven. Daarnaast is één aanhanger in verband met ouderdom vervangen.

Hardware

Investeringen:

Door corona is ook het nieuwe hybride werken ingezet. In 2020 is hiervoor een eerste investering gedaan die zich doorzet in 2021. In dat kader zijn er dit jaar voor 22k ondersteunende devices aangeschaft in de vorm van iPhones en Laptops.

Desinvesteringen:

In 2020 is de on premise telefooncentrale vervangen door een cloud oplossing. De oude telefooncentrale en aanverwante artikelen zijn in 2021 voor 30k gedesinvesteerd. Ook de verouderde

apparatuur in de vergaderruimtes, 23k, zijn buiten gebruik gesteld. Er is voor 60k aan diverse hardware zoals notebooks, beamer, beeldschermen, laptops en een server afgestoten. Het merendeel van deze hardware was of niet geschikt voor het nieuwe werken of aan het einde van het gebruik.

Overige investeringen

Investerings:

Er is een nieuwe wasmachine/droger, 17k, geplaatst die past bij het intensieve gebruik in de kennel.

Desinvesteringen:

Verouderd inventaris uit 2001, 2002 en 2003 is in 2021 voor 189k gedesinvesteerd. Ook zijn de oude gordijnen, 38k en diverse meubels uit zowel hoofdgebouw, keuken en kennel voor 37k afgestoten. In de kennel is voor 32k onder andere de wasmachine/droger, carrousel en schrobmachine gedesinvesteerd.

Projecten in uitvoering

Het hybride werken vraagt om aanpassingen binnen de kantooromgeving van KNGF. De medewerkers hebben de mogelijkheid om de bureaustoel van KNGF thuis te gaan gebruiken. Voor de kantooromgeving in Amstelveen zijn daarom twaalf nieuwe bureaustoelen aangeschaft. Ook zijn er drie concentratie werkplekken / belcellen, 18k, aangeschaft. Deze cellen zorgen voor een afgezonderde werkplek om rustig iets te lezen maar ook deel te nemen aan digitale vergaderingen. Deze aanschaf zal in januari 2022 in gebruik worden genomen.

Van de materiële activa wordt ultimo 2021 € 0,26 mln. aangehouden voor de bedrijfsvoering en € 2,3 mln. voor de directe aanwending in het kader van de doelstelling.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt weer te geven (bedragen x € 1.000):

	31-12-2021	31-12-2020
Stand per 1 januari	73	85
Mutaties:		
- Verstrekte geldlening		
- Aflossing	13	13
Stand per 31 december	60	72

De stand per 31 december 2021 heeft betrekking op twee geldleningen, beide in het kader van de doelstelling. Deze leningen zijn verstrekt aan toeleveranciers ter financiering van de uitbreiding van hun productiecapaciteit. Eén geldlening eindigt in 2025 na een looptijd van 9,5 jaar, de jongste lening kent een looptijd van 10 jaar en eindigt in 2028. De rentevergoedingen variëren van 2 tot 2,9%.

Voorraden

De voorraden zijn beschikbaar voor de doelstelling en bestaan uit accessoires voor de honden (bedragen x € 1.000):

	31-12-2021	31-12-2020
Voorraad per 31 december	55	80

De voorraad is in 2021 gedaald. Het doel is om een minimale voorraad aan te houden. In plaats van voorraad aan te houden worden de benodigdheden, waar mogelijk, just-in-time via de leverancier afgenomen. Daarnaast is er gestart met het vervangen van de oude modellen tuigen bij de lopende combinaties. Tevens zijn de laatste op voorraad zijnde oude modellen afgeschreven van de voorraad.

Vorderingen en overlopende activa

(bedragen x € 1.000)

Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2021	31-12-2020
Debiteuren	287	553
Te vorderen uit nalatenschappen	696	475
Te vorderen omzetbelasting (voorheffing)	149	253
Te vorderen uit beleggingen (couponrente, dividend en rente)	123	63
Voorschotten, vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen	132	108
Totaal vorderingen	<u>1.387</u>	<u>1.453</u>

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

Het bedrag verantwoord onder debiteuren is inclusief de vorderingen op zorgverzekeraars. De vorderingen op zorgverzekeraars zijn gedaald door het actief innen van oudere openstaande posten. Ook zijn enkele posten afgeschreven.

Het bedrag aan te vorderen nalatenschappen is afhankelijk van de toegezegde, maar nog niet afgewikkelde nalatenschappen.

Het bedrag aan te vorderen omzetbelasting is lager dan in 2020, omdat de aangiftes eind 2021 lager uitvallen.

De voorschotten, vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen betreffen voornamelijk de vooruitbetaalde autoverzekering voor het eerste kwartaal en nog te ontvangen bijdragen voor geleidehonden.

Effecten

	31-12-2021		31-12-2020	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Aandelen	13.142	47	8.023	48
Obligaties	13.768	49	7.993	47
Onroerend goed	973	3	841	5
Geldmarktfonds	256	1	-	-
Stand 31 december	<u>28.139</u>	<u>100</u>	<u>16.856</u>	<u>100</u>

In 2021 heeft Stichting KNGF het vermogen bij twee nieuwe vermogensbeheerders ondergebracht. Voorheen maakte Stichting KNGF gebruik van de diensten van Optimix en sinds het voorjaar van 2021 beheren Van Lanschot en IBS het vermogen. Met deze overgang is een deel van de liquide middelen overgeheveld naar de beleggingsportefeuille. Tot de beleggingsportefeuille van de vermogensbeheerders worden naast bovenstaande effecten ook de liquide middelen behorende bij de aandelen- en obligatieportefeuilles gerekend. Deze liquide middelen zijn direct opeisbaar en worden verantwoord onder de liquide middelen. Een klein deel van het belegde vermogen behoort tot het bestemmingsfonds J.C. Bloemenfonds.

De stijging van de WOZ-waarde van het overige onroerend goed zorgt voor een toename van de balanswaarde van € 33.300. Daarnaast is onder Onroerend goed ook opgenomen een onroerend goedfonds waarin belegd wordt via Van Lanschot ad 100k.

Liquide middelen

Hieronder volgt een overzicht van de liquide middelen (bedragen x € 1.000):

<i>Specificatie:</i>	31-12-2021	31-12-2020
ABN AMRO Bank	479	1.341
ING Bank	1.511	3.069
Caseis Kas Bank	90	1.544
Van Lanschot	2.061	0
Rabobank	1.404	2.565
Handelsbanken	3.678	6.597
Kas	1	3
Totaal liquide middelen	9.224	15.118

Met de overgang naar de nieuwe vermogensbeheerder Van Lanschot is een spaarrekening geopend, vrij van negatieve rente. De liquide middelen zijn vrij beschikbaar voor KNGF.

IBS heeft de bestaande rekeningen van Caseis overgenomen. Een deel van de liquide middelen is overgeheveld naar de beleggingsportefeuille.

Reserves en fondsen

Het vermogen van KNGF Geleidehonden is onderverdeeld in reserves en fondsen, waarbij de functie van het vermogen als leidraad wordt gebruikt. Hierdoor is dit vermogen verdeeld over reserves en fondsen met een bufferfunctie, een financieringsfunctie of een specifieke doelstelling.

Tot de categorie bufferfunctie behoren de continuïteitsreserve en de reserve 'doorgaande levering honden'. Tot de categorie financieringsfunctie behoort de reserve ter financiering van vaste activa (zoals kennels, ICT, gebouwen, voorraden, e.d.). Tot de categorie specifieke doelstelling behoren de overige bestemmingsreserves en -fondsen.

Het vermogen heeft tevens de functie van bron van inkomsten. Het vermogen dat niet is vastgelegd in activa wordt belegd. De opbrengsten uit de beleggingen worden jaarlijks volledig ten gunste van de exploitatie geboekt ter dekking van de kosten van het trainen en afleveren van (geleide)honden.

In deze paragraaf volgt een overzicht van en toelichting op het vermogen.

Het verloop van de reserves en fondsen in 2021 is als volgt (bedragen x € 1.000):

	Continuïteits- reserve	Bestemmings- reserves	Bestemmings- fondsen	Totaal 31-12-2021	Totaal 31-12-2020
Stand per 1 januari	9.370	21.951	3.708	35.029	34.763
Mutaties:					
- dotatie	413	5.016	179	5.608	1.323
- onttrekking	0	760	465	1.225	1.057
Stand per 31 december	9.783	26.207	3.422	39.412	35.029

In 2021 hebben de volgende mutaties in het vermogen plaatsgevonden (bedragen x € 1.000):

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve wordt aangehouden conform de richtlijnen van Goede doelen Nederland (GDN) Deze continuïteitsreserve kan worden gevormd voor de dekking van risico's en om zeker te stellen dat de fondsenwervende organisatie ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. In de richtlijnen is een norm voor de maximaal toegestane hoogte van de continuïteitsreserve opgenomen. De hoogte van deze reserve mag maximaal 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie bedragen. Voor KNGF betekent dit een maximale hoogte van 14,5 mln.

De omvang van de continuïteitsreserve ultimo 2021 is gebaseerd op de stelling dat de continuïteit van de organisatie voor de korte en middellange termijn met deze reserve kan worden gewaarborgd in geval van (tijdelijk) sterk tegenvallende opbrengsten. De opbrengsten uit fondsenwerving (waaronder begrepen de inkomsten uit nalatenschappen) en de opbrengsten van de beleggingen fluctueren sterk. Met het saldo ultimo 2021 kan gedurende ruim twee jaar een vermindering van die inkomsten met een derde deel worden opgevangen zonder dat de organisatie behoeft te worden aangepast.

Bestemmingsreserves

Op bestemmingsreserves rust, in tegenstelling tot bestemmingsfondsen, geen formele verplichting. De beperkte bestedingsmogelijkheid wordt bepaald door de directie.

Hieronder volgt een overzicht van de ontwikkeling van de bestemmingsreserves in 2021 (bedragen x € 1.000):

	Stand per 1-1-2021	via resultaatbestemming		Stand per 31-12-2021
		dotatie	onttrekking	
Doorgaande leveringen honden	16.983	1.000	-	17.983
Innovatie	522	812	118	1.216
Financiering materiële vaste activa	3.293	161	477	2.977
Organisatieontwikkeling	1.153	3.042	164	4.031
Totaal	21.951	5.016	760	26.207

Bestemmingsreserve Doorgaande leveringen honden

KNGF Geleidehonden heeft als streven de huidige (geleide)hondenbazen zekerheid te geven ten aanzien van de toekomstige vervanging van hun (geleide)hond. Daarvoor is een bestemmingsreserve gevormd. De maximale omvang van deze reserve is gebaseerd op de kosten van het vervangen van (geleide)honden van het huidige cliëntenbestand in de komende acht jaar. Deze periode is gelijk aan de maximale looptijd van een (geleide)hond.

Op basis van het huidige cliëntenbestand is de verwachting dat in de komende acht jaar 832 (geleide)honden moeten worden geplaatst. Hiervoor is circa € 48,8 mln. benodigd. Indien het saldo van de continuïteitsreserve en de vrij te vallen bedragen uit bestemmingsfondsen van dit bedrag in mindering worden gebracht, dan resteert een benodigd bedrag van € 36,9 mln. Per 31 december 2021 is € 1,0 mln van het resultaat gedoteerd aan deze reserve en zodoende is nu € 18,0 mln. beschikbaar, een dekkingsgraad van 49%. In verband met stijgende kosten ligt deze dekkingsgraad lager dan in 2020. Wij streven naar een dekkingsgraad van meer dan 80%.

Bestemmingsreserve Innovatie

In 2021 is 117k onttrokken uit de bestemmingsreserve Innovatie voor de kosten van de projectleider en de inzet van additionele capaciteit voor de implementatie van de nieuwe back-office systemen. In 2022 realiseren we de implementatie van de front-office systemen, de vervanging van het huidige onpremisses it-registratiesysteem 'Tommy'. Voor het vervolg van het traject, de implementatie van de front-office wordt 225k gedoteerd binnen de bestemmingsreserve Innovatie. Ook hiervoor moeten kosten voor de projectleider en extra capaciteit binnen de organisatie worden gereserveerd (200k). Om het inzicht van de organisatie te vergroten en de sturing te verbeteren is er de wens om het dashboard binnen Power BI verder te ontwikkelen (30k).

Naast de vervanging van de back-office en front-office ("Tommy") systemen willen we aansluitend de stap maken om ook de applicatie van fondsenwerving over te brengen naar dezelfde omgeving. Naar verwachting wordt dit project in 2023 opgepakt. Hiervoor doteren we in 2021 250k aan de bestemmingsreserve Innovatie. Op deze manier realiseert KNGF een transitie naar een geautomatiseerd en modern IT landschap waarmee KNGF haar groei ondersteund. Vanuit de verschillende bronnen kan vervolgens een geautomatiseerde forecast worden gerealiseerd. Hiervoor voegen we 50k toe aan de bestemmingsreserve.

Door het nieuwe hybride werken zullen er het komende jaar meer laptops en iPads aangeschaft moeten worden en zullen devices om het hybride werken te ondersteunen worden aangeschaft. Ook de vervangingsvraag van dergelijke hardware is relevant. Ten behoeve van deze aanschaf wordt 60k gedoteerd. In totaal wordt binnen deze reserve 811k gedoteerd.

Bestemmingsreserve Financiering vaste activa

Voor dat deel van het vermogen dat is vastgelegd in de activa ten behoeve van de bedrijfsvoering en doelstelling, bestaande uit de boekwaarde van bedrijfsgebouwen inclusief grond, vervoermiddelen, inrichting, inventaris, hard- en software, verstrekte leningen en voorraden is een reserve gevormd.

Vanuit het resultaat van 2015 is een reserve gevormd ter financiering van de verbouwing van de oude kennel. De functie c.q. de bestemming van de oude kennel is in 2016 omgezet van opslagruimte/ kennel naar kantoren met een geïntegreerd kenneldeel. De kosten van de verbouwing werden gecalculeerd op € 750.000 en zijn geactiveerd.

Ten behoeve van het gebruik van duurzame energie is oorspronkelijk een bedrag gereserveerd van € 275.000. Hiervan is de renovatie van het oude kennelgebouw alsmede het plaatsen van zonnepanelen op het dak van dat gebouw bekostigd. Ook de daken van het hoofdgebouw en de nieuwe kennel zijn voorzien van zonnepanelen. De panelen zijn in 2018 in gebruik genomen. De jaarlijkse afschrijvingskosten worden uit deze reserve gefinancierd.

In 2021 is aan de bestemmingsreserve Financiering vaste activa de aanschafwaarde van de volledig elektrische Nissan bestelwagen (73,6k) toegevoegd. Daarnaast zijn de kosten van de implementatie van de back-office systemen hierin opgenomen wat resulteert in een dotatie van 87k, in totaal 160k.

Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling

De bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling is bedoeld om kostenpieken als gevolg van organisatiegroei en –verandering op te vangen. In 2021 zijn ter afronding van de herstructurering de processen en verantwoordelijkheden binnen Training & Zorg afgestemd, uitgewerkt en vastgelegd. Daarnaast heeft er een herziening plaatsgevonden van de financiële administratieve inrichting. Voor deze projecten zijn 163k aan kosten onttrokken aan de bestemmingsreserve.

In lijn met het groeiperspectief en daarmee de stijging van het aantal af te leveren honden lopen we tegen de grens aan van de huidige kennelcapaciteit. Uitbreiding op eigen terrein is niet mogelijk. Aankoop of bouw van een nieuwe kennel is daarom op termijn noodzakelijk. Hiervoor passen we een dotatie toe van 3 mln binnen de bestemmingsreserve organisatieontwikkeling. Ook de netto-opbrengst van de kerstactie Missie 538 door radiostation 538 is toegevoegd aan deze reserve. Deze opbrengst maakt het voor KNGF mogelijk om in 2022 het trainingshuis op te knappen, aan te passen en de inrichting te vervangen.

Bestemmingsfondsen

Een bestemmingsfonds betreft middelen die zijn afgezonderd vanwege de beperkte bestedingsmogelijkheid die door derden is aangebracht. Deze derden schenken geld voor een specifieke bestemming, waardoor de KNGF Geleidehonden niet vrijelijk over dit geld kan beschikken.. De ontwikkeling in de bestemmingsfondsen is als volgt (bedragen x € 1.000):

Bestemmingsfondsen	Stand per	via resultaatbestemming		Stand per
	1-1-2021	dotatie	onttrekking	31-12-2021
J.C. Bloemenfonds	964	170	15	1.118
Fonds T.D.M.A. Jansen	135	7	7	135
J.F. van Duijkeren	513		34	478
Van Benthem Opleidingen Fonds	2.065	2	393	1.674
Renovatie dak nieuwe kennel	31		15	16
Totaal	3.708	179	465	3.422

Bestemmingsfonds 'J.C. Bloemen'

Wijlen de heer J.C. Bloemen heeft aan KNGF Geleidehonden een erfenis nagelaten waaruit dit fonds is gevormd. Het doel hiervan is gedurende zestig jaar jaarlijks een bedrag beschikbaar te stellen ter dekking van (een deel van) de kosten van een geleidehond. De opbrengst van de beleggingen van dit fonds ad € 170.000 wordt gedoteerd. Er wordt voor € 15.000 aan dit fonds onttrokken voor een gedeeltelijke financiering van het fokken, trainen c.q. afleveren van een blindengeleidehond.

Bestemmingsfonds 'T.D.M.A. Jansen'

Wijlen de heer T.D.M.A. Jansen heeft aan KNGF Geleidehonden een deel van zijn erfenis nagelaten van waaruit dit fonds is gevormd. Het saldo van dit fonds valt in 2041 vrij en mag dan aan de doelstelling worden besteed. De opbrengsten van dit fonds (vaste rente) ad € 7.000 mogen daarentegen wel jaarlijks worden besteed aan de doelstelling.

Bestemmingsfonds 'J.F. van Duijkeren'

Uit de erfenis van de heer J.F. van Duijkeren is in 2015 is een bedrag van € 600.000 ontvangen ter vorming van een fonds op naam. Dit fonds kent een looptijd van twintig jaar. Per jaar mag de renteopbrengst van dit fonds alsmede 1/20 deel van het saldo worden onttrokken ter financiering van het fokken, trainen c.q. afleveren van blindengeleidehonden dan wel het geven van nazorg aan blindengeleidehondengebruikers.

Bestemmingsfonds 'Van Benthem Opleidingen Fonds'

Mevrouw L.N. Konijnenburg-van Benthem heeft ons in 2019 een bedrag nagelaten om te besteden aan het opleiden van geleidehonden en instructeurs en onder te brengen in een fonds op naam. In 2020 is het resterende deel ontvangen en gedoteerd. Dit fonds kent een looptijd van 6 jaar. Per jaar, vanaf 2020, mag de renteopbrengst van dit fonds alsmede 1/6 deel van het saldo worden onttrokken ter financiering van het opleiden van geleidehonden en instructeurs.

Bestemmingsfonds 'Renovatie dak nieuwe kennel/zonnepanelen nieuwe kennel'

In 2016 is een bedrag ontvangen van € 75.000 met als bestemming dit bedrag aan te wenden voor de renovatie van het dak van de nieuwe kennel. In 2021 is er een bedrag van € 15.000 aan afschrijvingskosten onttrokken aan dit fonds.

Voorzieningen

De post voorzieningen betreft de onderhoudsvoorziening en de voorziening voor verwachte jubileumuitkeringen aan personeel.

De hoogte van de onderhoudsvoorziening is gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan. Het verloop van de voorziening was in 2021 als volgt (bedragen x € 1.000):

	31-12-2021	31-12-2020
Stand per 1 januari	414	394
- dotatie	110	121
- onttrekking	120	101
Stand per 31 december	404	414

Op basis van het meerjarenonderhoudsplan voor alle KNGF-gebouwen en -terreinen wordt jaarlijks een dotatie ten laste van de staat van baten en lasten gebracht en aan deze voorziening toegevoegd om de lasten van toekomstig groot onderhoud te kunnen dekken.

Het vervangen van de verlichting in het hoofdgebouw naar ledverlichting ad € 65.000 is in 2021 gestart en wordt in 2022 afgerond. In het hoofdgebouw is ook de boiler voor 10k vervangen. Op het terrein voor het hoofdgebouw is de oprijlaan geasfalteerd (25k), en zijn de buitenverlichting (10k), beplanting, bankjes en de fontein (8k) vervangen. Bij de kennel zijn alle hekken gecoat (43k) en de hydrofoor is vervangen (10k). Voor een bedrag van 20k zijn diverse werkzaamheden uitgevoerd.

Aan de voorziening jubilea personeel wordt jaarlijks het uitbetaalde bedrag vanwege jubilea van personeel onttrokken. De hoogte van de verwachte toekomstige uitkeringen bepaalt de jaarlijkse dotatie aan de voorziening. Het verloop van deze voorziening was in 2021 als volgt (bedragen in € x 1.000):

	31-12-2021	31-12-2020
Stand per 1 januari	67	62
- dotatie	8	10
- onttrekking	3	4
Stand per 31 december	72	67

Jaarlijks wordt aan deze voorziening een dotatie ten laste van de staat van baten en lasten gebracht om de lasten van toekomstige jubilea-uitkeringen te kunnen dekken. In 2021 is er een bedrag van 3k aan personeel uitgekeerd.

Kortlopende schulden

De onder deze post opgenomen verplichtingen hebben een looptijd korter dan één jaar. Een overzicht per 31 december volgt hieronder (bedragen x € 1.000):

	31-12-2021	31-12-2020
Crediteuren	872	484
Nog te betalen bedragen	322	145
Belastingen, sociale en pensioenpremies	367	347
Voorziening vakantiedagen	108	115
Vooruitontvangen bedragen	2	2
Overige schulden	1	13
Totaal schulden op korte termijn	1.672	1.106

Verplichtingen die betrekking hebben op jaren gelegen na één jaar na balansdatum worden verwerkt onder de langlopende schulden. Ultimo 2021 zijn dergelijke verplichtingen niet aanwezig. De nog te

betalen bedragen hebben betrekking op posten waarvan de factuur/declaratie niet in 2021 is ontvangen.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Rechten uit nalatenschappen

KNGF verantwoordt in de jaarrekening de nalatenschappen waarover rekening en verantwoording is afgelegd. Van een aantal nalatenschappen is bekend dat KNGF (mede-)erfgenaar is, het recht op een nalatenschap heeft, maar die nog niet in de jaarrekening zijn opgenomen omdat nog geen rekening & verantwoording is afgelegd.

Leaseverplichtingen

KNGF leest 38 auto's waarvan 32 contracten dagelijks opzegbaar zijn. De overige zes leasecontracten kennen voor 2022 een verplichting van € 39k. De verplichting na 2022 van deze zes contracten bedraagt € 97k.

Verplichtingen uit contracten op ondersteunende gebieden

Op facilitair en IT gebied zijn contracten aangegaan met betrekking tot catering, schoonmaak, onderhoud terreinen, telefonie en beheer en support van IT. Voor 2022 bedraagt de verplichting voor deze activiteiten € 299.000. Voor de periode na 2022 zijn verplichtingen vastgelegd ter grootte van € 151.000.

Gebeurtenissen na balansdatum

Door de alertheid en expertise van ons fokteam werd vorig jaar een nieuwe methode voor het diagnosticeren van de erfelijke oogziekte Stargardt ingezet om onze labradors hierop preventief te onderzoeken. Hierdoor kunnen we uitsluiten dat we in de toekomst labradors fokken die deze ziekte krijgen. Hoewel het verloop van de oogziekte niet met zekerheid voorspeld kan worden, bestaat de kans dat honden rond hun vijfde á zesde levensjaar minder gaan zien. Voor honden die als blindengeleidehond ingezet worden, is dat niet wenselijk, ook al hebben de honden er zelf mogelijk geen last van. We zijn daarom de honden die in training waren voor blindengeleidehond en positief testten op Stargardt, gaan omscholen naar assistentiehond of buddyhond. Mogelijk gevolg hiervan is dat sommige van onze honden ons programma vroegtijdig moeten verlaten en we minder (blindengeleide)honden kunnen afleveren dan bij het opstellen van de begroting 2022 is voorzien. Ons fokteam zorgt dat deze erfelijke oogziekte geen vat meer krijgt op onze honden door de juiste honden met elkaar te kruisen en daarmee is dit probleem voor de toekomst prima hanteerbaar.

De ontwikkeling van de energieprijzen heeft ook voor KNGF gevolgen. Naast de verhoogde brandstofkosten liggen ook de indexeringen van onze leveranciers hoger dan voorzien.

In het eerste kwartaal van 2021 heeft KNGF bij een gerenommeerde energie leverancier haar gas en energieprijzen voor meerdere jaren vastgelegd. Hierdoor zijn deze kosten maandelijks stabiel en gelijk aan verwachting.

Begin maart heeft de directeur te kennen gegeven Stichting KNGF te verlaten. De Raad van Toezicht heeft daarop besloten op zoek te gaan naar een opvolger. In de tussentijd vangen de leden van het management team de werkzaamheden van de directeur op, bijgestaan door twee leden van deze Raad. De manager F&C, I. Oosterveen wordt opgenomen in de KvK als waarnemend directeur.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten

Geworven baten

(bedragen x € 1.000,-)

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Baten van particulieren	4.023	3.602	3.589
Nalatenschappen (particulieren)	7.591	5.168	6.167
Baten van bedrijven	265	500	301
Baten van loterijorganisaties	2	2	3
Baten van organisaties zonder winststreven	267	290	247
Totaal geworven baten	<u>12.148</u>	<u>9.562</u>	<u>10.307</u>

Baten van particulieren

Particulieren hebben € 4,0 mln. gedoneerd in 2021. Net als in 2020 hebben de coronamaatregelen impact gehad op deze baten. Ook in 2021 hebben in beperkte mate straatwervingsactiviteiten plaatsgevonden en hebben minder bijeenkomsten en evenementen plaatsgevonden.

Nalatenschappen

De nalatenschappen worden onderscheiden in legaten en erfenissen. De onderverdeling in 2021 is als volgt (bedragen x € 1.000):

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
<u>Baten als gevolg van benoeming als:</u>			
- legataris	924	1.034	1.796
- erfgenaam	6.667	4.134	4.371
Totaal	<u>7.591</u>	<u>5.168</u>	<u>6.167</u>

De werkelijke inkomsten overstijgen de begroting met € 2,4 mln. Het incidentele karakter van dit type baten maakt het lastig om te begroten.

Baten van bedrijven

NH1816 doneerde € 43.000,- voor een trainingsbus. Bayer / Elanco Animal Health doneerde € 50.000 voor een exclusieve adoptiehond en algemene kosten van training en zorg en € 12.500 voor medicatie in natura. Eukanuba sponsorde voer ter grootte van een bedrag van € 51.000. Ars Donandi sponsorde € 9.300 voor de opleiding van een geleidehond. Daarnaast ontving KNGF nog voor € 99.000 aan donaties van bedrijven.

Baten van andere organisaties zonder winststreven

Stichting SAB doneerde een bedrag van € 20.000,- en LSBS doneerde € 16.000,- voor een exclusieve adoptiehond. Daarnaast ontving Stichting KNGF bijdragen van velerlei organisaties.

Bijdragen van zorgverzekeraars

Een deel van de in 2021 afgeleverde honden komt in aanmerking voor een bijdrage van zorgverzekeraars. Dit geldt voor zowel de blindengeleidehond als de assistentiehond.

(bedragen x € 1.000,-)

Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
----------------------------	---------------------------	----------------------------

Bijdragen van zorgverzekeraars e.a.

1.344

1.940

1.516

In 2021 zijn 65 (begroot 80) blindengeleidehonden, 7 (10) assistentiehonden en 8 (5) herplaatsingen afgeleverd met licht lager dan begrote bijdrage van zorgverzekeraars. Het gemiddeld ontvangen bedrag bedroeg in 2021 € 19.300, € 18.000 respectievelijk € 17.000. In totaal leverden deze 91 afleveringen een bedrag op van € 1,5 mln.

Ten opzichte van 2020 zijn per saldo 5 honden minder afgeleverd met een vergoeding van zorgverzekeraars, hetgeen leidt tot € 0,1 mln lagere baten.

Naast bijdragen van zorgverzekeraars hebben we voor 6 buddyhonden PTSS een bijdrage van € 30.000 ontvangen van het Politie Diensten Centrum. Via de WMO is één buddyhond vergoed.

Overige baten

(bedragen x € 1.000,-)

Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
----------------------------	---------------------------	----------------------------

Overige baten

27

15

11

Onder overige baten zijn opgenomen de vergoedingen van de verkoop van honden die wegens diverse redenen hun weg naar een cliënt niet hebben kunnen voltooien en de opbrengst van PAWS- en PTSS-cursussen.

Lasten

Besteed aan doelstelling

De bestedingen aan de doelstelling zijn als volgt te specificeren (bedragen x € 1.000):

<u>Kosten van:</u>	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Kosten externe basistraining bij PPG	1.265	1.303	1.167
Kosten fokken	366	378	312
Kosten training & zorg	4.109	3.305	3.639
Directe kosten opleiding/aflevering:			
- Blindengeleidehonden	809	1.554	935
- Autismegeleidehonden	22	35	25
- Assistentiehonden	19	141	86
- Buddyhonden	92	188	113
Kosten project PAWS	53	46	28
Innovatie/MDH	0	2	0
Voorlichting, werving cliënten en onderzoek	1.308	1.492	1.107
Aandeel in huisvesting, Secretariaat, P&O, ICT, Facilitaire dienst en salarisadministratie	1.515	1.670	1.163
Totaal besteed aan doelstelling	9.558	10.114	8.575

De bestedingen aan de doelstelling zijn ook als volgt te specificeren (bedragen x € 1.000):

<u>Kostencategorie</u>	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Aankopen en verwervingen	1.102	1.302	1.099
Uitbesteed werk	1.069	1.149	1.160
Voorlichting	604	719	526
Personeelskosten	5.850	5.871	4.824
Huisvestingskosten	283	316	273
Kantoor- en algemene kosten	323	301	346
Afschrijvingen	327	456	348
Totaal	9.558	10.114	8.575

Hieronder volgt een toelichting op de kostencategorieën.

Aankopen en verwervingen

In de post 'aankopen en verwervingen' zijn begrepen de kosten voor het fokken van pups, de aankoopkosten van pups van derden, de kosten van de externe opleiding (de periode dat de pups ondergebracht zijn bij de puppypleeggezinnen), de kosten van verblijf van de honden in opleiding (voer, medische kosten, etc.) alsmede de autokosten.

Het jaar 2021 is in het opzicht van aankoop en verwervingen vergelijkbaar met 2020. Het aantal geboren pups ligt iets hoger dan 2020 maar lager dan verwacht. Ook dit jaar hebben de beperkingen van Corona hier zijn uitwerking. Het niet of beperkt kunnen reizen leidt tot beperkingen in de fokmogelijkheden. Uit Zwitserland hebben we 2 honden mogen verwelkomen en in 2021 is een Duitse herder aangekocht ten behoeve van de Fok.

Door de ontdekking van de ziekte Stargard zijn de kosten van DNA onderzoek hoger uitgekomen dan voorzien. Om dit goed te blijven monitoren zullen we ook naar de toekomst het standaard DNA onderzoek hiermee uitbreiden.

Uitbesteed werk

De post 'uitbesteed werk' heeft voornamelijk betrekking op uitbesteed werk aan externe trainers. De lasten liggen lager dan voorzien. Er zijn echter ook minder honden afgeleverd. Daarnaast zijn er binnen de disciplines assistentie honden en buddyhonden meer honden intern opgeleid.

Door de Corona beperkingen zijn er minder PAWS workshops gegeven dan was gepland. Dit heeft ook impact op de inzet van externe partners.

Voorlichting

Het uitblijven van evenementen en het beperkt kunnen ontvangen van bezoekers op ons terrein leidt tot lagere kosten van de post 'voorlichting'.

Personeelskosten

Veruit de belangrijkste post binnen de kosten van de doelstelling zijn de 'personeelskosten'. Deze post is gelijk aan het begrote bedrag. In 2021 is er, om de ontwikkeling van onze startende instructeurs wel voldoende te ondersteunen, gebruik gemaakt van de begeleiding door externe partners. De aanname van medewerkers is met enige vertraging opgepakt.

Huisvestingskosten

In 2021 heeft KNGF haar energieprijzen voor meerdere jaren vastgelegd.

Kantoor- en algemene kosten

KNGF heeft in 2021 zichzelf voor 140K een besparingsdoelstelling opgelegd en ondergebracht in de algemene kosten. Deze is niet toegewezen aan de afdelingen waardoor deze op algemene kosten is blijven staan. Door corona zijn kosten van catering aanzienlijk lager uitgekomen en ook de kosten van personeelsbijeenkomsten (o.a. kerst en nieuwjaarsbijeenkomst) zijn niet gemaakt of veel lager uitgevallen.

Afschrijvingskosten

De 'afschrijvingskosten' komen lager uit dan begroot. In de begroting is uitgegaan van de implementatie van een nieuw backoffice én ERP front office -systeem per 1 januari 2021. Echter, deze implementatie is uitgesteld naar 1 januari 2022, zodat de in 2021 begrote afschrijvingskosten niet gerealiseerd zijn.

Wervingskosten

De wervingskosten zijn als volgt te specificeren (bedragen x € 1.000):

<u>Kostencategorie</u>	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Aankopen en verwervingen	0	0	0
Uitbesteed werk	80	63	30
Fondsenwerving	1.311	1.921	1.553
Personeelskosten	614	705	638
Huisvestingskosten	22	24	19
Kantoor- en algemene kosten	29	44	21
Afschrijvingen	26	43	22
Totaal	<u>2.082</u>	<u>2.800</u>	<u>2.284</u>

Uitbesteed werk

In de kosten onder 'uitbesteed werk' zijn onder andere verantwoord de kosten van de controle op de afwikkeling van nalatenschappen. Deze activiteit is uitbesteed aan Bureau Nalatenschappen van Stichting Goede Doelen Nederland. Door het hoger aantal nalatenschappen in 2021 vallen deze kosten hoger uit dan begroot in 2021 en gerealiseerd in 2020.

Fondsenwerving

De lagere lasten van 'fondsenwerving' zijn met name te relateren aan de kosten van straatwerving. Dit type werving heeft vanwege corona een groot deel van het jaar stil gelegen.

Kosten beheer en administratie

De kosten voor beheer en administratie zijn als volgt te specificeren (bedragen x € 1.000,-):

<u>Kosten categorie</u>	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Aankopen en verwervingen	12	12	13
Uitbesteed werk	85	84	105
Personeelskosten	744	594	594
Huisvestingskosten	34	38	30
Kantoor- en algemene kosten	40	62	81
Afschrijvingen	36	46	40
Totaal	<u>951</u>	<u>836</u>	<u>864</u>

Personeelskosten

Door uitval van medewerkers heeft KNGF kunnen steunen op de inzet van externe inhuur. Daarnaast is voor de implementatie van de nieuwe back office systemen additionele capaciteit ingehuurd. Deze kosten worden onttrokken aan de bestemmingsreserve Innovatie.

Bezoldiging directeur/bestuurder

Specificatie bezoldiging directie/bestuur 2021:

Naam:	Mw. Meta Neeleman
Functie:	directeur
Dienstverband	
Aard (looptijd)	Onbepaald
Aantal uren per week	38
Parttimepercentage	100
Periode:	01-01 t/m 31-12
Bezoldiging (in €)	
Brutosalaris	100.172
Vakantiegeld	8.014
Eindejaarsuitkering	8.979
Jaarinkomen	117.165
Belaste vergoedingen	6.848
Pensioenlast (wg-deel)	12.861
Sociale lasten (wg-deel)	13.130
Totale bezoldiging 2021	150.004
Periode:	01-01 t/m 31-12
Totale bezoldiging 2020	148.800

De bezoldiging van de directeur/bestuurder mevrouw Meta Neeleman in 2021 is gebaseerd op salarisschaal I van de regeling 'Beloning directeuren' van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland. Volgens deze regeling is de BSD-eindscore vastgesteld op 475 punten en is het normbedrag voor het totaal jaarinkomen van schaal I € 144.600. De BSD-score is vastgesteld door de Raad van Toezicht. Het jaarinkomen van mevrouw Meta Neeleman valt onder deze norm.

Leden van de raad van toezicht ontvangen geen bezoldiging voor hun werkzaamheden. Aan de leden van de raad van toezicht zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

De financiële baten en lasten (beleggingen)

(bedragen x € 1.000,-)

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Baten	3.549	577	220
Lasten	95	70	63
Resultaat	<u>3.454</u>	<u>507</u>	<u>157</u>

De opbouw van de baten uit beleggingen is als volgt (bedragen x € 1.000):

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
<u>Baten uit beleggingen</u>			
- Opbrengst couponrente	102	160	-130
- Opbrengst dividend	136	350	210
- Gerealiseerd koersresultaat effecten	817		158
- Ongerealiseerd koersresultaat effecten	2.427		-259
- Gerealiseerd koersresultaat valuta	-4		2
- Ongerealiseerd koersresultaat valuta	-9		59
- Opbrengst onroerend goed	82	56	153
- Renteopbrengst liquiditeiten	-2	11	27
Totaal opbrengsten	<u>3.549</u>	<u>577</u>	<u>220</u>

Ontwikkeling op de beurzen

De beurzen deden het goed in 2021 en ook KNGF heeft daarvan geprofiteerd. De rentestand bleef ook in 2021 op een laag niveau en vanaf het voorjaar 2021 brengen de banken rente in rekening op spaargeld. In onze beleggingsstrategie hanteren we een zevenjaarshorizon en beleggen we defensief. Per saldo dienen de beleggingen bij te dragen aan de dekking van de exploitatiekosten, waarbij er tevens sprake kan zijn van fluctuaties in de verschillende jaren.

Onderstaand overzicht laat de beleggingsinkomsten zien en de interne en externe kosten die wij hebben gemaakt in de afgelopen zeven jaar om de portefeuille te beheren (bedragen x € 1.000):

	Inkomsten	Kosten	Netto
2015	488	104	384
2016	1.390	96	1.294
2017	600	75	525
2018	-386	73	-459
2019	2.127	62	2.065
2020	220	63	157
2021	3.549	95	3.454
	<u>7.988</u>	<u>568</u>	<u>7.420</u>
<i>Gemiddeld</i>	<i>1.141</i>	<i>81</i>	<i>1.060</i>

Kosten beleggingen

De kosten van beleggingen zijn als volgt te specificeren (bedragen x € 1.000):

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Uitbesteed werk	73	63	56
Kantoor- en algemene kosten	22	7	7
Totaal	95	70	63

De kosten van de beheerders van de effecten- en onroerendgoedportefeuilles en de exploitatiekosten van onroerend goed zijn verantwoord onder 'uitbesteed werk'. In 2021 heeft KNGF meer vermogen belegd in aandelen en obligaties, hetgeen leidt tot stijgende beheerkosten van de vermogensbeheerders.

De kantoor- en algemene kosten zijn in 2021 hoger dan begroot in 2021 en ook in 2020 door eenmalige kosten in verband met de overgang naar nieuwe vermogensbeheerders.

Toelichting op de lastenverdeling

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming (bedragen x € 1.000):

Bestemming	Besteed aan doelstelling	Wervings- kosten	Beheer en admini- stratie	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Aankopen en verwervingen	1.102	0	11	1.113	1.314	1.112
Uitbesteed werk	1.069	80	85	1.234	1.296	1.295
Fondsenwerving & Voorlichting	604	1.311	0	1.915	2.640	2.079
Personeelskosten	5.850	614	745	7.209	7.169	6.057
Huisvestingskosten	283	22	35	340	378	322
Kantoor- en algemene kosten	323	29	40	391	410	448
Afschrijving en rente	327	26	36	390	543	410
Totaal	9.558	2.082	951	12.591	13.750	11.723

(bedragen x € 1.000,-)

Specificatie aankopen en verwervingen

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Autokosten	407	492	354
Kosten fokken, fokhonden	77	115	55
Kosten pups bij puppypleeggezinnen	410	493	451
Medische kosten honden in kennel	55	73	86
Voer en materialen honden in kennel	42	50	37
Overige kosten	123	91	128
Totaal	1.113	1.314	1.112

(bedragen x € 1.000,-)

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
<u>Specificatie uitbestedingen</u>			
Kosten training honden	826	897	1.062
Kosten onderzoek/innovatie	0	50	10
Kosten docenten (PAWS)	28	11	1
Kosten P&O (arbodienst, advisering)	253	226	108
Kosten controle afwikkeling nalatenschappen	59	41	22
Kosten accountant	39	39	39
Kosten kwaliteitsmanagement (ISO-norm) en uitbesteed	17	21	7
Kosten juridische bijstand	1	0	3
Kosten beleidsplanning	11	11	43
Totaal	1.234	1.296	1.295

(bedragen x € 1.000,-)

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
<u>Specificatie fondsenwerving & voorlichting</u>			
Kosten voorlichting	604	719	526
Kosten fondsenwerving	1.311	1.921	1.553
Totaal	1.915	2.640	2.079

(bedragen x € 1.000,-)

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
<u>Specificatie personeelskosten</u>			
Salarissen	4.979	5.130	4.412
Sociale lasten	814	895	732
Pensioenlasten	439	431	370
Ontvangen ziekengeld	-51	0	-27
Overige personeelskosten	290	381	326
Inhuur tijdelijk personeel/uitzendkrachten	738	332	243
Totaal	7.209	7.169	6.057

Personeelsbestand

De fte's zijn per 31 december als volgt over de verschillende afdelingen verdeeld:

<u>Afdelingen</u>	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
- Puppy- en Pleeggezinnenzorg	10,4	12,1	10,5
- Fok	2,8	2,9	2,8
- Training & Zorg	58,0	59,0	52,5
- Fondsenwerving & Communicatie	18,2	21,2	16,4
- Facilitair Loket, Salaris en ICT	4,4	4,4	4,4
- Personeel & Organisatie	2,7	2,0	3,8
- Beheer & Administratie	4,2	4,2	3,7
- Directie	2,0	2,0	2,0
Totaal	102,7	107,8	96,1

In 2021 bedroeg het gemiddeld aantal fte's 100,0 (2020: 90,7).

(bedragen x € 1.000,-)

Specificatie huisvestingskosten

Dotatie aan de onderhoudsvoorziening
Schoonmaakkosten gebouwen
Energie en water
Onderhoudskosten (incl. terreinen)
Verzekeringen/belastingen/vergunningen
Overige kosten
Totaal

Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
110	111	121
65	71	58
24	31	23
105	114	93
34	47	32
2	4	-4
340	378	322

(bedragen x € 1.000,-)

Specificatie kantoor- en algemene kosten

Kosten ICT (onderhoud)
Kosten facilitair loket
Kosten (salaris)administratie
Kosten internationale contacten
Algemene kosten raad van toezicht
Kosten verzekeringen
Administratiekosten (w.o. betalingsverkeer)
Overige kosten PAWS
Overige kosten PPZ
Overige kosten FOK
Overige kosten Training & Zorg
Org. kosten en overige kosten MDH
Overige algemene kosten
Totaal

Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
219	290	185
96	138	68
9	16	1
6	3	8
1	2	1
6	6	8
11	18	25
5	14	12
0	5	0
12	1	0
31	-92	126
0	0	0
-5	7	14
391	408	448

(bedragen x € 1.000,-)

Specificatie afschrijving en rente

Afschrijving gebouwen en terreinen
Afschrijving inrichting/inventaris
Afschrijving hard- en software
Afschrijving e-learning
Totaal

Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
236	231	234
94	105	101
60	205	66
0	2	9
390	543	410

Resultaatbestemming

Hieronder is een overzicht van de bestemming van het resultaat opgenomen (bedragen x € 1.000):

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Resultaat	4.382	-1.725	267
Het resultaat is als volgt bestemd:			
Continuïteitsreserve	413	0	150
Bestemmingsreserves:			
- Doorlopende leveringen honden	1.000	-1.313	100
- Innovatie	694	205	215
- Financiering vaste activa	-317	-14	-524
- Organisatieontwikkeling	2.878	-284	8
Totaal	4.255	-1.406	-201
Bestemmingsfondsen:			
- J.C. Bloemenfonds	154	17	72
- Jansenfonds	0	0	0
- Van Duijkerenfonds	-34	-34	-34
- Van Benthem Opleidingen Fonds	-391	-293	295
- Kenneldak	-15	-10	-15
Totaal	-286	-320	318
Totaal bestemd	4.382	-1.726	267

Negatieve bedragen duiden op een onttrekking, positieve op een toevoeging c.q. een dotatie aan een reserve c.q. een fonds. De verdeling van het resultaat is goedgekeurd door de raad van toezicht en verwerkt in de jaarrekening.

Ondertekening

Aldus opgemaakt en ondertekend door de directie van KNGF Geleidehonden te Amstelveen op 20 mei 2022.

I. Oosterveen
Plv. directeur-bestuurder

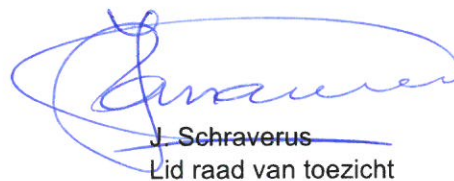
Aldus opgemaakt en ondertekend door de raad van toezicht van KNGF Geleidehonden te Amstelveen op 20 mei 2022.

D.G. Vierstra
Voorzitter raad van toezicht

M. Vering
Lid raad van toezicht

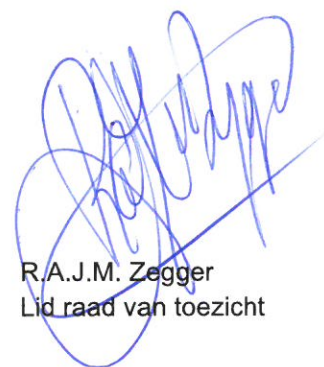
J. Schraeverus
Lid raad van toezicht

J.L. Sebel
Lid raad van toezicht

J. Dekker
Lid raad van toezicht

R.A.J.M. Zegger
Lid raad van toezicht

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Toezicht en het bestuur van Stichting Koninklijk Nederlands Geleidehondenfonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2021 van Stichting Koninklijk Nederlands Geleidehondenfonds te Amstelveen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Koninklijk Nederlands Geleidehondenfonds per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende Instellingen'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Koninklijk Nederlands Geleidehondenfonds zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- verslag directie, Verslag van de raad van toezicht, belangrijkste resultaten in 2021, Sociale paragraaf, Missie, visie en strategie, de resultaten in 2021 in cijfers, Financiële resultaten, Vooruitblik 2021, Verantwoording, Verantwoordingsverklaring, Organisationschema per 31 december 2021, Raad van toezicht, Rooster van benoeming en aftreden, Bestuur, Colofon, Keurmerken;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende Instellingen' is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende Instellingen' en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende Instellingen'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 'Fondsenwervende Instellingen'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de Raad van Toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Amsterdam, 20 mei 2022

Mazars N.V.

Origineel is getekend door drs. R.C.H.M. Horsmans RA